

SCENARIO BASED LEARNING IN DEVELOPING PROFESSIONAL COMPETENCES OF SOCIAL STUDIES PRE SERVICE TEACHERS

Özlem BEKTAŞ

Assoc. Prof. Dr. Erzincan Binali Yıldırım University, Turkey, obektas@erzincan.edu.tr

ORCID: 0000-0001-9869-0115

Received: 11.10.2019

Accepted: 15.05.2020

Published: 07.06.2020

ABSTRACT

The target of this study is to provide development in professional competences which will attach scenario based learning and theoretical subjects to real class practices for social studies pre service teachers. Here the "scenario based learning" is used for "vocational education". In this content, the process of making students gain expected outcomes in a scenario frame which are determined by the pre service teachers is held on as a real problem. An action process, in which scenarios are made and practiced through social sciences outcomes that the real life is carried into the class, is tried to be evaluated. Problem based scenario type is used in research. The research is planned as an action research which is one of the qualitative research methods. Planning, action, observation and reflection circle of action research have lasted for ten weeks. There were 8 groups as 4 people in every group, totally 32 people in the research. 8 woman and 8 man, totally 16 pre services were interviewed at the end of research. Several observation notes, views, video recordings and evaluations were collected, they were analyzed with content analysis. According to the findings from the research, the pre service teachers took learning conditions, methods, physical conditions, music and visual arts, resources and skills into consideration in means of creating scenario content and process in practicing. They benefited from printed works, media, technology, literary works and source people. They were attentive to language, method, content and literary works in phraseology. Problems which are addressed while creating a content, are in cultural, political, legal, social and educational contexts. Outcomes in scenarios were linked to educational, social, cultural and technological matters. It is determined that scenario based learning developed pre services in means of education, professional competence and skills in individual context; of pedagogic and art in professional context at the end of practice process. Some advises from pre services were determined to remove the gaps which appear as to practice scenario based learning in social sciences teaching more efficient.

Keywords: Scenario based learning, social studies, pre service teachers, competence, skill.

INTRODUCTION

International literature discusses the problem of quantitative (insufficiency of teacher) and qualitative needs (educating children as being ready for the future life) in teacher education. As the teacher trainers are facing similar needs in different countries, they have to find solutions for the demands required to adopt their national contexts (ATEE-RDC19, 2003). In this context, due to current developments, teacher education institutes have taken the development of knowledge and skills related to teacher profession into their research fields. According to general perception, qualification of teacher and the quality of teacher education are being influenced by the education policies of the states (İlğan, 2013).

To teach teaching, to know what, why and how something is practiced in sophisticated ways, let the students to learn about problematic nature of teaching and to progress in such an ambiguity world are related to create encouraging pedagogical conditions (Loughran, 2009). Knowing unpredictable and problematic nature of teachers and finding the way to raise them as they are able to start to see and govern the complications are quite difficult works for teacher trainers (Berry, 2009). To teach the teachers (pre service) how to teach is a complex process which requires the reevaluation and facing with previous predictions of teacher trainer related to teaching and learning while creating teacher education pedagogy (Bullock, 2009). From this perspective, SBL is a useful way to ensure that students become closer to the realities of their intended profession, through the construction and configuration of authentic learning experiences, an effective strategy to adhere to the scenarios that reveal desired learning approaches or to discuss any educational approach and contextual information that involves their use (Errington, 2003; Errington, 2009; Errington, 2011).

There is no “true” solution for the problems and dilemmas but there is opportunity to express and discover the possible answers. Scenarios give the opportunity to face with both negative and positive results. They create an idea related to what should be done over against unexpected situations, they give chance to prepare and rehearse. Scenarios are so useful to find new solutions to the repetitive problems. In this process, different views are known with discussion, alternate ideas are explained, social and cultural factors are determined and new situations appeared with new perception are configured (Punter, 2007). Activation of learning and the student requires active learning strategies. Encouraging the learning is possible with creating excitement, motivation and leading to the target. Processing academical information by giving them chance to be practiced also provides strong tools to determine some kind of learning gaps (Elliott-Kingston, Doyle & Hunter, 2016). Both national and international researches show that the best ways for teacher to develop their teaching style are learning incorporating with the other teachers from school and a school management supporting social learning. Teachers aim to works with the themes they are interested in, to determine learning targets and to be independent in the development of practice by depending on practice experiences. At the same time, they want to cooperate with their colleagues and discuss on practice. The teachers find this activity meaningful and studies show that they accept the importance of practice as a place of articulation for thinking (Postholm, 2012).

Scenarios peculiar to development of skills predict hypothesis about several results of education process and several outcomes of actions and this is important (Misfeldt, 2015). Learners in practical SBL processes, find the opportunity to contact with real life duties, learning, authentic and job based roles thanks to language and communication styles that they found in professional environments (Errington, 2019). A well configured scenario provides students to think about the conditions which let them determine their own values and test it and also to consider whether they are virtuous as they believe in themselves or as they want to be. Thus a well configured scenario should provide students the opportunity to reflect. This provides them to present their value, test and evaluate (Ribchester & Healey, 2017).

Errington (2019: 5-10) determined four main scenario types to fulfill certain learning targets in literature. These are;

1. Skill-based scenarios; It provides simple structures that allow students to demonstrate what they understand or learn about "facts, rules and procedures". Skill-based scenarios seem more useful when the information appears "fixed" and when it has staged steps or procedures.
2. Problem based scenarios; In this approach, students follow specific open-ended problems that are asked to describe what they ve already known about the problem, use the information which works, place this information in their discipline, apply their compilation against a range of challenges, respond appropriately when the problem arises, and come up with thoughtful reasons which are justifiable.
3. Subject based scenarios; often requires students to observe from different roles perspective. Students discover their interests in or around the professional practice center.
4. Fiction-based scenarios can create a space for students to better understand the inevitability of change and the role of professionals in this context. Here are promising opportunities for students to think about the future, to predict what they know now that can be researched and reasonably assumed. Conclusions can be realized, hypotheses can be tested, the outcomes of existing decisions can turn into virtual reality or alternative past/history.

Purpose and Importance

Globalization, multilingualism, multiculturalism, lifelong education, multichannel education, conditioning, and student-centered education need to be handled with care which along the values inherited from the 20th to the 21st century (Aşçı & Kızılhan, 2009). Social studies is a course that can show the dynamic effect of student-centered education. The attempt to convey the abstract subjects with particular approaches in the curriculum framework by experiencing certain procedures is an indication of this. It is necessary to create a learning environment that can be associated with contemporary life in the lessons in order to ensure academic control, knowledge, skills and value development of students in their learning processes. Decisions, choices,

questioning their accuracy; issues such as confirmation, idea generation, reflection, analysis of real life quotations as a case study lead to creating a scenario in teaching. The SBL approach creates an educational environment among alternative approaches, in which its participants are carefully formed and solve their specific job tasks or problems (Clark, 2009).

The topics covered by the scenario provide powerful tools for uncovering the student's basic understanding and perception elements and scope. The "scenario-based learning" approach in social studies education enables individuals to solve their potential problems in the future by bringing the problems they face into the classroom. Learning should be integrated from a wide variety of disciplines or courses. It is important that the activities carried out in problem-based learning are chosen from problems valued in the real world. Problem based learning should be based on pedagogical basis (Savery, 2006).

With the guidance of the teacher; It makes concepts such as discovery, competence, practice. Information can gain a realistic context by gaining knowledge, keeping it in memory, transferring it to the real world environment, handling problem situations within the framework of a scenario and including learners in learning. "Although the script is a text produced with certain patterns and as a product of independent thought, it is an artistic work created by considering the dramatic design." (Temel, 2019: 8). Connecting a number of theoretical social studies subjects with their artistic aspects to practice will make a broader contribution. In this context, it is important for pre service teachers to experience scenario-based learning approach and teaching process in social studies teaching in order to provide professional competencies.

In the literature, it is told that Scenario Based Learning (SBL) approach resolves students' misconceptions, develops social skills and self-confidence (Cerrah Özsevgeç & Kocadağ, 2013), has an impact on reading comprehension (Yaman, 2005), improves reflective thinking skills, increases their academic achievements, developed students' high-level thinking skills and communication skills such as evaluation and synthesis (Gülmez Güngörmez, Akgün & Duruk, 2016), changes teaching and learning (Sorin, 2019), increases academic achievements (Yaman & Süğümlü, 2009; Aslan, 2019). E-learning opportunities scenario based design and implementation efforts increase the learner participation (Proudfoot & Kebritchi, 2017), changes the attitudes of pre service teachers (Uçak, 2018), and are effective for the academic success of pre service teachers (Hürsen & Gezer-Faslı, 2017). In the current researches, no studies based on direct Scenario-based learning use in social studies pre service teachers have been found.

Accordingly, the question, "Can the professional competencies of the pre service teacher be more powerful?" creates the problem of the research. In this framework, answers to the following questions were sought.

- 1-What should be considered in the learning-teaching dimension when creating the script content?
- 2-What are the contributions of the scenario-based learning approach in terms of professional competencies?
- 3-What are the contributions of the scenario-based learning approach in terms of individual development?

METHOD

Research Model

This research is planned as action research, which is one of the qualitative research methods. Action research is a practical way to check whether your own learning or practice is as it should be. Action research is a systematic approach to produce solutions to vital problems by the practitioner. It is also a family of vital research practices that focus on the need to understand how events occur, how partners perceive, interpret, and be influenced by the events related to the topic studied, aiming to connect practices and ideas (McNiff & Whitehead, 2002; Stringer, 2007; Reason & Bradbury, 2008). The targets set in the process focus on discovering, constructing and turning information into action at different moments (Mcintyre, 2008).

MacNaughton & Hughes (2009) propose a four-step approach to action research: choosing to change; planning for change; creating the change and sharing the lessons. On the context of planning and creating stages of change, one or more action research cycles can occur. Each cycle contains planning actions for change; implementation of change; re-planning for change, which reflects and takes the reflections as a base. These stages constituted the cycle of action of this study and the procedures related to the stages are explained below.

Stage 1: Choosing to Change

Topic was found for the project in this stage. Action researchers examined what should be done to improve and decided what they want to develop. This has created the topic of action research project. Project topic is to develop the professional competences of pre service teachers with scenario based learning. Research question: Can the professional competencies of pre service teacher be strengthened with the scenario-based learning approach?

Pre services were asked to apply this method with in group duty sharing. The reflections that emerged throughout the process were collected in weekly action plans. After the practice, interviews were made with the participants every week. Their opinions were taken about the contributions of critical situations such as features of age, empathy, action planning discussions which can be used related to scenarios in the education process of participants to professional experiences.

The pre-service teachers made a total of 3 months (March-May) a total of 10 weeks, 4 hours of lessons and 2 extra-curricular exercises for each activity within determined framework of the plan. Each matured study was put into practice in the classrooms, it was paid attention to the fact that each study was more advanced and comprehensive than the previous one, scenarios were started to be practiced after 4 weeks of the preparation process, each group study member completed the process after 10 weeks by producing 2 groups a in week, 8 groups in 1 class to produce a scenario and at the end 8 events were practiced. Researchers made lessons with pre services in lessons and out of lessons during the practice process.

Stage 2: Planning for Change

According to MacNaughton ve Hughes (2009), if a collaborative action research project has any integrity, anyone interested in and supporting it should have a word. However not all action research is a collaborative action research. Action researchers are part of a research "family" with different views and values about the changes that should be created in cooperation with action researchers, members. Considering these explanations, the study has progressed cooperatively.

In this step, the published literature (academic and other) on the subject is reviewed. It was tried to learn more about the subject of the research and to identify the first action in creating changes. The review of the literature has been assessed to see if other researchers are researching and investigating the research topic, and ideas are collected on how the subject will best reach new research results and qualified ways to improve practice in their circumstances. As the research progresses in new cycles, there occurred a return to the literature regularly. The next step is planned.

Ethical responsibilities: Approvals of participants are gotten for practice and project.

According to MacNaughton ve Hughes (2009), creating change is always a practical process and a well planning in the beginning of project helps predicting what it needs to complete successfully. Change was planned in this context. It was depended on working group and content of action research.

Stage 3: Creating the Change

In this stage of action research, datas were collected and analyzed. At least three data collection and analyses were planned in action research cycle. Activities made up with pre services were practiced, process was recorded, reported, observations were noted, final interviews were made and datas were collected in this stage. 1- Pre interview; discussions were made with the partners before research. 2- Evaluation of observation and process; reports were recorded separately by researcher for both of two classes in order to evaluate participation of discussions and stages of practice, activities, producing activities. These are the interviews happened in action process and after it, group and individual meeting reports, practice process recordings of the researcher. 3- Final interview; at the end of the research, semi structured interviews were made with voice recordings.

Creating an action research group (participants): In this stage it was explained how to create an action research group to collaborate with others. It has been ensured that every member can actively participate. At this stage, acquisition, skills and values were determined from the social studies curriculum, groups of 4 people were created from the class lists by lots and which groups would apply the activities were chosen by lot too. In the group where the research was conducted; there are 32 candidates, 18 women and 17 man. The study was applied to the whole class and data of observation, report and meetings were collected. Semi-structured

interviews were held with 8 women, 8 man total 16 volunteer pre services selected from the groups after the practice was completed. Examples of the distributed outcomes that will be reflected to the SBL activities from the social studies education programme to the numbered groups (MEB, 2018) are given in table 1.

Table 1. Chosen Example Outcomes from Social Studies Education Programme

Group no	Class level	Learning domain	Outcome	Skill	Value
4	4	Active citizenship	Students will be able to explain the relation between the independence of their country and individual freedom.	Colloboration	Independence
5	5	Culture and heritage	Students will be able to determine similar and different elements of cultural features of several places and their hometown in our country by comparing them.	Research	Aesthetics
12	6	Individual and society	Students will be able to analyze attitudes and behaviours influencing communication and question their own attitudes and behaviours.	Communication	Freedom
16	7	Global connection	Students will be able to question stereotype judgements in means of various cultures.	Realizing stereotype judgement and prejudices	Respect

In this stage basic datas were collected related to the conditions of research before starting to the project. Firstly, needs analysis were made. At the end of pre interview, the information was taken that social studies pre service teachers do not have enough ideas about how they can plan and practice the lesson integrating with the programme in preparing scenario and adapting it to the lesson.

In this stage, the details of the change were tried to be determined. Datas which were collected related to created change were analyzed. There occurred a tendency to create new information and strategies for a change in the project. Some questions are revealed in this process; how can a suitable scenario be prepared? Which tools do provide the writing of a qualified scenario? How can a well scenario activity encourage the students to learn? How can professional competence be provided with these subjects?

Stage 4: Sharing the Lessons

In this context, by evaluating the steps of project process, it is evaluated that what is going well, where you reached and what kind of changes revealed. In this stage. Action researchers presented the ideas revealed with the projects, theory, practice, data, analysis and the results collectively. Results of the project were shared formally and/or informally.

Table 2. Action Study Plan

Process	Type of study	Data collection tools	Period
Before practice	Pre interview	observation	A week 05-March-09
	Workshop	Interview	Mach
	Determining the groups		2 weeks 12 March-23
	Determining outcomes, skill and values/ distributing to the groups		Mach
	Preparing scenario		A day 28 March 2018
			A day 29 March 2018
During Practice	Preparing scenario	Observation-	7 weeks 02 April-11 May
	Reflecting the scenario to the education	report-video record- assistant interviews	2018 8 weeks 02 April-18 May 2018
After practice	Final interview	Semi structured interview	A week 28 May 2018

Table 3. Scenario Based Learning Process

Stages	Tasks
Making writing plans of scenario	Planning the preparation process for scenario writing process based on real or likely to happen events by giving attention to the outcomes which are taken place in social studies education programme.
Determining the extent of scenarios	Determining the groups, determining the outcomes, skill and values/ distributing to the groups.
Determining the problem	Creating a problem related to the chosen outcome of social studies education programme.
Writing the scenario	Putting required procedures into process for turning problem into an outcome(language, individual differences, student levels, sources etc.)
Reading the scenarios	Reading scenarios with the group, making additions or deletions.
Practicing the scenarios	Groups' using scenarios in education.
Evaluating the results	Discussing SBL studies, taking notes, discussing the results.

Final Interview (semi structured interview)

Interviews were made with the pre services by using semi structured interview form at the end of the research. Interview questions were created by taking literature scanning, needs analyses and related research results into consideration. Through the determined criteria, a scheme form of 15 questions was created and opinions were received from 4 domain experts, 1 Turkish domain expert and an assessment and evaluation domain expert to determine the validity of the form. Through the opinions, necessary arrangements were made in the questions. In order to check the scheme form in terms of purpose, suitability and comprehensibility, a pre interview was held with 4 pre service social studies teacher who are not included in the action research group. Through the suggestions, the interview questions were rearranged. The scheme form was given the basic form by being renegotiated with the domain experts on 4 subjects. The interview form consisting of 12 questions

was reduced to 9 questions through the editing and suggestions, and the main practice was made with 16 social studies pre service teachers. The interviews lasted about 40 minutes. The interviews were recorded and transcribed by the researcher after having the allowances of participants. Datas received from 16 interviews were evaluated with “content analysis”.

FINDINGS (RESULTS)

In this section findings related to in process extent; considerations in creating scenario content, references, phraseology and expression tools, problem holding in scenario, relating the scenario with the outcomes, at the end of the process; professional development, individual development and suggestions about efficiency were taken place. These findings were made from the evaluations of “process” and “result”.

Findings related to the evaluation of “process” of pre service teachers’ SBL practice

Findings related to the evaluation of “process” of pre service teachers’ SBL practice take place in this section in table 6:

Table 4. Considerations in Creating Scenario Content

Theme	Code	f
Learning	Age features	2
	Features of Concrete/abstract operation periods	1
	Concept association level	1
	Cognitive features	7
	Affective features	6
	Motivation	1
	Appealing	1
	Attention getting	3
	Arousing sense of wonder	3
Method	Video recording	1
	Video viewing	2
	Including game	1
	Drama	1
	Report	1
Physical conditions	Medium	1
	Accessory	1
	Environment	1
Performing arts	Music	1
	Folk dance	1
	Theatre	2
Sources	Oral/written information	1
	Literary works	1
	Visual materials	2
Skill	Innovative thinking	1
	Using Turkish effectively, right and well.	1
Total		44

According to table 4, first of all pre service teachers considered cognitive features (P4, P12, P3, P7, P9, P10, P12) and affective features (P2, P3, P6, P8, P12, P13) when they write a scenario. Successively, attention (P8, P6, P13) and appealing (P5), arousing sense of wonder (P3, P6, P13) were taken into consideration. Age features (P1, P4), concrete/abstract operation periods (P1), concept association level (P3) and motivation (P3) were among the considerations.

As method; video viewing (P3, P9), video recording (P3), game (P9), drama (P3) and report (P3) were used. Medium (P3), accessory (P3) and environment (P4) were considered in physical conditions. In performing arts theme, theatre (P4, P13), music (P4) and folk dance (P4); as a source; visual materials (P5, P8), oral/written information (P7), literary works (P7); as skill, innovative thinking skills (P12), using Turkish effectively, right and well (P12) were taken into consideration.

Examples are given successively below:

P1: In our designed scenario the age, meaning and concept association level of the child was associated with drama technique step by step.

P3: We designed our scenario as it can appeal the students' attention and interest by integrating some methods as game, drama, reports to motivate them well.

P4: We tried to get the students' attention by adapting the content of scenario to their cognitive and affective level. Because the children at this age are in concrete operation period, they can relate their inner world with the life in real.

P7: It was tried to take the students attention with the addition of some expressions such as describing the shaman, telling the game of sword shield, talking about nawruz fire, addition of folk dance and folk music.

P10: The existence of the roles of child and ghazi and also strikingly use of literary woks in scenario were provided.

P12: We have considered that the scenario content should take students attention. We gave place to our previously determined party leaders' dialogues and their promises as real deputies to take the children's attention.

P13: We added games and music that the children may like.

It can be said that pre service teachers focused on concepts (P1) and they placed subjects into the scenario by considering concept association level (P2). Several methods and materials were used to take students attention.

“...We designed as it appeals their attention and interest. Various materials were used to get attention of students, related clothing was identified to the class, medium and accessories were taken into consideration (P3).”

It is a consciousness situation that the students reflect the things they live in real life to their inner worlds. “...Because the children at this age are in concrete operation period, they can relate their inner world with the life in real (P4).”

Cultural contents were taken place in the scenarios. “...It was tried to take the students attention with some activities such as imitating the shaman, playing the game of sword shield, firing nawruz fire, playing folk dance and singing folk music (P7).” “The reason why we made it a visual expression by dramatizing it was to focus the students on the subject well (P9).”

It is seen that the information which can be used in real life are taken place. “...We gave opportunity to our previously determined party leaders to make speeches and promises to the class as real deputies (P12).”

Table 5. References in Writing Process of Scenario

Theme	Codes	f
Research works	Article	1
	Course book	2
	Education field book	1
	Encyclopedia	1
	Magazine	1
Media and technology	newspaper	2
	News	1
	Internet	6
	Documentary	1
Literary works	Interview	1
	Biography	2
	True story	1
References	Teacher	1
	Academician	1
Total		22

According to table 5, in research theme course book (P1, P11), article (P1), education field books (P14), encyclopedia (P5), magazine (P6); in media and technology theme internet (P4, P3, P6, P7, P8, P10), newspaper (P2, P13), news (P3), documentary (P6); in literary works theme biography (P11, P12), interview (P1), true story (P12); and in references the teacher (P12), academician (P14) were preferred.

Some pre services used oral history method in means of cultural extent. “...by using oral history method we have collected information about our culture with interviews (P1).”

Some daily examples from the sources as newspapers and internet news were carried to the scenarios "...We have thought that the students can relate newspaper news with daily life by reading them in the lessons and make the content of the lesson widen by getting benefit from the information in a newspaper during the lesson (P2)." "We have reached the information about the baby Aylan that where she is from, what kind of a life she has, why all these events reached this dimension via internet (P3)." "The scenario was fictionalized by true stories or played dramas (P12)." "We have searched where to apply if there is an abuse of consumer rights. We have reached them via the internet (P7)." "We have searched the criteria that are required when counting the votes as valid and invalid. We have tried to reach these information via newspaper and news (P13)."

Subject unity was given importance. Child relativism principal was given importance. "Unity is given importance (P9)." "We needed to have information about how concept map is created, its creation stages and how it can be related to the child. We got benefit from the primary school teachers, academicians and social studies sources (P14)."

Examples are given below successively:

P1: We have reached information by getting benefit from academic studies, articles, sources of ministry of education. Moreover by using oral history method we have collected information about our culture with interviews.

P3: We have reached the information about the baby Aylan that where she is from, what kind of a life she has, why all these events reached this dimension via internet.

P4: We have tried to use a clear and understandable language. We have searched how to give the terms to the students. We have prepared by idea interaction and help of the internet.

P6: Through the information related to the technology that I learned from the books I read, some events were shaped in my mind and I have put them in an order, I have read magazines and watched documentary in order to reach the other information. Then I have made field study.

P7: We have searched where to apply if there is an abuse of consumer rights. We have reached them via the internet.

P8: We have benefited from books, web sites and libraries about the lives of sultans.

P11: We have needed the celebrities' biographical information and we got benefit from the social studies 4th grade course books and special teaching methods books to get the level of the students.

Table 6. Phraseology and Expression Tools

Theme	Code	f
Language	Clear	2
	Understandable	1
	Plain	2
	Language that the student will understand	1
Method	Solving problem	3
	Brain storm	2
	Direct instruction	1
	Case study	1
	Concept analysis	1
Content	Storyline	2
	Cultural background	2
	History knowledge	1
	Historic empathy	1
	Performing arts	1
Literary works	Poems of poets	1
	Ballad	1
	Memories	1
	Stories	1
	Biographies	1
	Poems	1
	Chansonette	1
	Letter	1
Total		29

According to the table 6; The pre services used the above ones as phraseology and expression tools in writing scenarios, in language theme; clear (P1, P4), plain (P1, P4), understandable (P1) and the language that the students will understand (P1); in method theme; solving problem (P1, P2, P12), brain storm (P1, P12), direct instruction (P2), case study (P2), concept analysis (P2); in content theme storyline (P5, P10), cultural background (P6, P7), history knowledge (P6), historical empathy (P6), performing arts (P7); in literary works theme poems of poets (P7), ballad (P7), memories (P8), stories (P8), biographies (P8), poems (P9), chansonette (P9) and letter (P10).

The point of using a clear, plain and simple language is important for pre service teachers. "We have paid attention to have a clear, plain and understandable expression (P1)." The students were made to realize the roles. "We have questioned what the students have done during the day to show how we commune with the subjects and information and we have made them to realize their roles in the subject (P2)."

Examples of contradictions in terms and misconception were discussed. "We have gave the examples of contradictions in terms and misconception to the students in development part (P3)."

Events were discussed reasonably. “We have written the events reasonably without violating the flow and conjoin of them with a flowing, plain style in the process of writing scenario (P4).” “The style of the scenario was created by considering linear progress of time, place, person, event, player and psychological situation, storyline and stages (P5).”

The effects of economical, social and geographical conditions, scientific change and developments to the human life is an elaborated situation. “...for this, I have wanted to show how primitives lived in caves. I have wanted to tell why they lived in caves first but then their meeting with the fire which is the milestone of humanity and to tell the contribution of this fire to the technology, then hunger’s going and satiety’s coming that agriculture and farming had brought, the fact that human focused on technological inventions because they do not think about the hunger and the reflection of all these to the architectural structures in their living areas (P7).”

The poems of poets and memories were studied. “Memories and stories related to Ercisli Emrah were evaluated while fictionalizing the scenario. Moreover the ballads which were thought to belong to Ercisli Emrah or which were thought as Emrah sang them were also studied. These were turned into data and the scenario was turned into a biography borrowing (P8).”

The students were made to discover and reach the information on their own in scenario. “...We have gave them the opportunity to add onto what they know as true and correct their mistakes. Thus we have provide them to reach the information on their own (P12).”

Examples are given below successively:

P1: We have paid attention to have a clear, plain and understandable expression. We have allowed for theoretical information in introduction part by using a language that the students can understand. We have provided the students to do brain storming by asking them questions in development part.

P3: We have tried to get students attention in introduction. We had their focuses on our game. We have gave the examples of contradictions in terms and misconception to the students in development part. We have explained the terms given in the conclusion part.

P5: The style of the scenario was created by considering linear progress of time, place, person, event, player and psychological situation, storyline and stages. Pedagogy was integrated to the process.

P8: Memories and stories related to Ercisli Emrah were evaluated while fictionalizing the scenario. Moreover the ballads which were thought to belong to Ercisli Emrah or which were thought as Emrah sang them were also studied. These were turned into data and the scenario was turned into a biography borrowing. After talking about a short part of his normal life, his love

and family, the national struggle period, which caused him to go to the front line, was studied in introduction part. In the development part of the scenario, things that happened to Emrah to attend the struggle and his loneliness from his love and family were studied with the ballads. Also in conclusion part, ballads about what emrah from Ercis had done in his front line were studied. In the end, his death and the sadness of other soldiers to this death were studied.

P9: To put attractiveness front and to get attraction, poems were used in the introduction part in process of scenario writing. In development part, literary works as chansonette, letter, story and ballad were used. In conclusion part, with the talking of our uncle about his own life, the values and outcomes were aimed.

Table 7. Problem Addressed in Scenario

Theme	Code	f
Cultural	Old-new conflict	1
	Value transfer	1
Political/ Juridical	Violation of rights in family and society	1
	Problems about consumer rights	1
	Citizenship duties	1
Social	effect of technology on societies	1
	Addiction of technology	1
	Media literacy	1
	Social and psychological effects of the wars	1
Educational	Turkish history knowledge	1
	Historical time term	1
	Misconceptions about geographical region	1
Total		12

According to table 7; the problems addressed in scenarios are that in cultural theme; old-new conflict (P1) and value transfer (P8); in political/juridical theme; violation of rights in family and society (P5), consumer rights (P6), citizenship duties (P13); in social theme; effect of technology on societies (P6), addiction of technology (P9), media literacy (P9), social and psychological effects of the wars (P4), in educational theme; Turkish history knowledge (P12), historical time term (P7) and misconceptions about geographical region (P14).

Examples are given below successively:

P1: We have discussed the old-new conflict. We have made it possible for students to see that this differentiation is actually the continuation of the experiences that have been going on from the old and that there has been a change in the process. While processing this problem into the scenario, the transfer of the change was provided to the students.

P3: We paid attention to suitability for student level. We have indexed everyday life by correcting the wrong concepts in the student and giving them a conversation. We have tried to focus students' attention on the problem in the scenario.

P12: We have tried to convey our scenario, which we have constructed in order to transfer Turkish history to the next generation, in a short and concise way to our students.

P9: The problem we deal with in the scenario is technology dependency and correct and proper use of technology. While transferring these problems to students, we have enriched the people blindly tied to technology and cartoons and videos about the correct and proper use of technology.

P11: The problem we dealt with was written in the script that the children, who were given the "letter to the martyrs" homework, could not write and asked for help from their grandparents.

Pre service teachers have discussed problems about daily life in their scenarios (P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10, P11, P13, P14, P15, P16). On this content, they got opinions from daily events (P2, P4). Cultural subjects and transfer of traditions from past to present were discussed with oral history technique (P3). National and moral values were taken attention (P5, P7, P10). Time term, scientific and technological developments (T6, T8) and cultural matters (P7, P11) were taken place in.

Examples are given below successively:

P2: In the real-life dialogues, it was tried to teach the proper state of the concepts with the shadow play of misunderstandings. We have also re-evaluated them by taking ideas from current events.

P3: We have associated the events in our scenario with the events we experience in our daily lives. In our scenario, we have interviewed our elders by using the oral history technique and shared these records with our students in the classroom environment.

P4: Production, consumption and distribution are the issues we encounter and apply in many places in our lives. Some examples of these are the breakfast we had before coming to school, going to the market to buy bread and the fruits and vegetables we gathered from the garden. Moreover, many of us are not aware as these activities that we do in daily life because they become monotonous. In order to be aware of these, we have found it appropriate to explain the subject by giving examples from daily life and to explain them by making use of several newspaper articles.

P5: The problem in our script is an excerpt from real life. We have wanted to reveal our scenario by linking with universal and moral values accepted by real-life humanity.

P6: We chose real events. Namely; we have showed the characteristics of the primitive communal period as applied starting from the primitive communal era in the classroom outside the classroom and applied separately for each stage till the technological level of today.

P7: The problem in our script was chosen from real events. Because Nevruz was chosen because the Turks melted the iron mountain for the first time and it was a valuable holiday because it was celebrated every year in the Turkish states.

Table 8. Linking Outcome with the Scenario

Theme	Codes	f
Educational	Placing terms	2
	Linking with the games	1
	Linking with student centered education	1
	Linking with biographies	1
	Linking with constructivist approach	1
	Linking with historical fact and events	1
	Linking with active citizenship subjects	1
	Linking with time and chronology skill	1
Social and cultural	Linking with events in daily life	2
	Linking with cultural heritage	2
	Linking with geographical, political and economical features	2
Technological	Linking with science and technology	1
Total		16

According to table 8, while linking with outcomes, the scenarios were linked with placing terms (P1, P14), games (P2), student centered education (P3), biographies (P9), constructivist approach (P5), historical fact and events (P6), active citizenship subjects (P3), time and chronological (P2). As social and cultural, they were linked with daily life (P1, P14), cultural heritage (P2, P3), and geographical, political and economical features (P7, P12). Also they were linked with science and technology (P8) as technological.

Examples are given below successively:

P1: We have tried to transfer terms about outcomes into activities in a way that the student can understand in accordance with their cognitive level. We have enabled students to learn the terms of outcomes by associating them with real life events.

P2: We would prepare activities suitable for culture and heritage learning area outcomes, and associate them with the scenario. We have given importance to family unity to students who are a part of our culture. We have enabled students to perceive the time and change process with games in perception of time and chronology.

P9: The importance of the National Struggle was emphasized in our outcome. We have also integrated the scenario with the outcome by starting with the biography of the heroes.

In the process of linking the outcome with the scenario, cognitive level and suitability to features were taken into consideration. "We have tried to put the terms about outcomes into activities and transfer them to the cognitive level in a way that the student can understand (P1)."

National and cultural values were taken place. "We have conveyed the outcome of giving importance to family unity and our feasts which are parts of our culture to our students with the role-playing technique (P2)."

Using active learning processes were taken into consideration. "We have made sure that the student we asked for subject expression was active (P3)."

It was paid attention to include cultural and political features unique to Turkish culture. "Based on the outcomes, the cultural, political and other characteristics of the Turks were explained along with the creative drama (P7)."

The transfer of national struggle issues were taken into consideration. "We have integrated them to the outcome by the use of biography of the heroes (P9)." "We have aimed to make the students gain the geography, life styles and struggles of heroism of the Turks from the past period by using visual and auditory ways (P12)."

Findings related to the "conclusion" evaluation of pre service teachers' SBL practice

In this part, there are findings about the ideas of pre service teachers related to the conclusion evaluation of their SBL practice. Their answers are in the table 9 and table 10.

Table 9. Professional Development at the end of SBL Process

Theme	Codes	f
Educational	Paying attention to educational targets not to fall behind the scenario	3
	Paying attention to the fact that there can be different focus of interest in students	3
	Not missing out the real life details	4
Artistic	The fiction unity's being conformed with the scenario	3
	Noticing that a powerful scenario can influence a professional and realistic stage performance	1
	The necessity of featuring visuality in the scenario	2
Total		16

According to table 9, there occurred educational and artistic developments in means of profession at the end of the process. According to the statements of pre service teachers, it can be said that facts were noticed as in educational extent; Paying attention to educational targets not to fall behind the scenario (P2, P4, P6), Paying attention to the fact that there can be different focus of interest in students (P9, P10, P13), Not missing out the real life details (P7, P11, P14, P13). In artistic extent, it can be said that The fiction unity's being conformed with the scenario (P5, P11, P8), Noticing that a powerful scenario can influence a professional and realistic stage performance (P1) and The necessity of featuring visuality in the scenario (P5, P10) were all noticed.

Table 10. Individual Development as a Result of SBL Process

Theme	Codes	f
Educational	Permanence in learning	5
	Motivation	1
	Concretization of terms	1
	Gaining knowledge	1
	Learning with fun	1
	Learning by experience	2
	Arousing interest	2
	Saliency	2
	Active learning	1
Professional competence	Occurrence of professional roles	1
	Transfer of culture	1
	Gaining responsibility	1
	Communication skill	1
	Gaining experience	1
Total		21

According to the table 10, it can be said that as a result of the practices the individual development of pre services were reflected as educational content, permanence of learning (P2, P10, P11, P14), learning by experience (P4, P14), interest (P5, P10) and saliency (P10), motivation (P10), concretization of terms (P7), gaining knowledge (T9), learning with fun (P11), active learning (P13); as professional competence content, occurrence of professional roles (P2), transfer of culture (P3), gaining responsibility (P2), communication skill (P3) and gaining experience (P2).

Pre services think that SBL is an amusing approach for learning. "the student had an amusing learning in scenario based learning approach (P1)."

The practice of the teaching profession in this activity has improved their professional competence, added excitement and made them enjoy. "Taking the role of a teacher while teaching a lesson during the practice

process has excited us about the reasons and goals of our future profession, which is why we told it with pleasure (P2)."

Knowledge and experience about how any cultural activity that takes place in daily life can be transferred to the classroom environment by a method has been obtained. "Transferring the cultural activities in daily life to the student with the help of this method has enabled the learning to occur (P3)."

Effective learning were contributed. "I think that the idea that the increasing knowledge of the students is in line with technology creates the desired behavior by making the students gain due to the practice (P6)."

"By featuring visuality in the scenario, we have provided a more permanent structure for the students. Studies were carried out to enable them to learn effectively in the scenario. There occurred an increase in the permanence of the information. It attracted the students' attention and provided them to focus on the lesson (P10)." "With the scenario-based learning, the practice process became more attractive because we got more active roles here rather than being passive narrators (P13)." "...Through this learning, children use all sense organs effectively during learning process. With this way, they enter the process of understanding and making sense of information. This makes learning more permanent." (P14)

Some suggestions were requested from the social studies pre service teachers' experiences which were gathered from their interviews in order to carry out scenario based learning more effectively. Following facts were determined in this context;

- The message related to the subject, suitable for its purpose should be clearly expressed (P1, P5).
- Holistic thinking should be provided (P1).
- Scenarios should be almost plain and concise, in a way that the students can understand easily (P14).
- Real life situation, society resources, authentic works and values should be utilized (P1).
- Activities throughout the scenario should be increased (P1).
- Drama education should be taken together (as a supportive lesson for practice of the scenario (P7).
- Every stages of the scenario should be planned (P5).
- The scenarios should be related to the outcome and target (P5).
- The link with the outcome should be taken into consideration while preparing the scenario (P12).
- The subject should be transferred into the scenario with the main lines (P12).
- The scenario should be shared in an amusing and educative learning environment not to get students bored (P12).
- The students should be given opportunity to create their own scenarios and make it happen (P14).

Examples are given below successively:

P8: The scenario was useful and effective for providing outcomes through literary products. I think it is very important to ensure the integrity of the fiction with the scenario.

P10: By featuring the visuality in the scenario, we have provided a more permanent structure for the students. Studies were carried out to enable them to learn effectively in the scenario. It increased the permanence of the information. It attracted the attention of the students and focus on the lesson.

P13: With the scenario-based learning, the practice process became more attractive. Because we got more active roles here rather than being passive narrators. The process in the scenario in which we also included the class, was informative and enjoyable. We got positive results in a short time. The terms we express in abstract remain less in mind than scenario-based learning. Having a supporter in its constructivist understanding was another supportive contribution.

CONCLUSION and DISCUSSION

In this study, it was aimed to improve the professional competencies that will connect the theoretical issues to real classroom practices with Scenario Based Learning among the social science pre service teachers. For this purpose, data on "process" and "result" were collected and evaluated.

When the findings related to the “process” evaluation of pre service teachers’ SBL practice are examined; It was observed that the pre services mostly prioritize “interest” and “attention” in learning while creating the scenario content, as well as considering the characteristics of age. "Video watching" and "game based learning"; "concept", "accessory" and "environment" in physical conditions; “Music” has been taken into consideration within the context of music and performing arts by the pre services as a method. The sources put forward in the scenario were mainly based on oral and written information. Skill of "innovative thinking" and "using Turkish effectively, correctly and beautifully" came to the fore as a skill. These characteristics have also been obtained in different research results that for example, where the SBL attracted attention is very effective in the classroom environment (Veznedaroğlu, 2005), the adequacy of the physical comfort conditions of the educational structures on the success (Al-Şensoy & Sağsöz, 2015), the educational game method in the students' development (Yıldız, Şimşek & Ağdaş, 2017) and the attention (Özyürek & Çavuş, 2016).

According to the results of this research, it can be said that pre-service teachers emphasize the terms and place the topics in the scenario by considering the level of term linking. Various methods and materials were used to attract students' attention, and cultural contents were placed into scenarios. As being a rich literary content approach, scenarios, terms, scenes based on terms, schemes and meaning networks are important tools for structuring. Information is significantly affected by this configuration. Experience based on scenario activities provides individuals educational experiences. This is also a kind of conceptualization study. Term structuring is fed by theoretical tools offered by language skills and word teaching process, the concept development/concept teaching field. In order not to fall into some misconception and representation errors in the term development process; It is necessary to acquire scientific terms, words and phrases in context based on their knowledge of

form, meaning and usage (Bozkurt, 2018). From this perspective, it can be said that it is a very important and positive approach for the pre services to handle the scenario contents in means of terms.

The education system is aimed at teaching and testing knowledge at all levels. Teaching and learning is a dynamic complement of the information share in the 21st century, where rapid technological developments are taking place. Creativity and innovation are the base of learning and teaching. Any teaching method without harming the target can be considered as innovative teaching methods (Jayashree, 2017). On the other hand, teachers who have an important function in raising the next generation are expected to have developed innovative thinking skills. The importance of innovative thinking skills, which is among the skills that the Social Studies curriculum foresees to acquire (MEB, 2018), also emphasizes the results of this research. The fact that pre services prefer to reflect innovative thinking in the scenario supports this.

In the theme of research works; textbooks, articles, education books, encyclopedia, magazines, in the theme of media and technology tools; internet, newspaper, TV news, documentary; in the theme of literary products; biography, interview, true story were chosen; Preference of teachers and academicians was made in the theme of the source people. Some pre services have reflected the oral history method as a literary genre to the scenarios in a cultural context. Examples from daily life were brought to the scenarios from sources such as newspapers and internet news. Language-expression features are emphasized in the decisions taken in the textbooks of the National Education Councils and the functions of gaining reading skills are underlined. In addition to textbooks, other resources are needed, such as the internet (Güzel & Şimşek, 2012). The use of textbooks in research works in the results of the research satisfies this view.

Pre services in the context of language as a form of expression and expression tools in the writing of the script; there has to be a clear, understandable and language that the student will understand, in the context of the method; problem solving, brainstorming, direct instruction, case study, concept analysis, in the context of content; storyline, cultural background, historical knowledge, historical empathy, performing arts; in the context of literary products; the use of poems, ballads, memories, stories, biographies, poems, chansonette , letters were all taken into consideration. It is extremely important to use clear, plain and absolute language for pre service teachers. Concept confusion and misconception examples were handled to pay attention to term teaching. The events were processed reasonably.

Problems addressed in the scenarios; in cultural context; old new conflict and transfer of value; in the political / juridical context; violation of rights, consumer rights, citizenship duties in the family and society; in the social context; Technologies of pre service teachers' scenarios often deal with daily life issues and current affairs in their scenarios. In cultural issues, influencing past to present, technology addiction, media literacy, social and psychological effects of wars; in the educational context; Turkish historical knowledge have all taken place as misconceptions about the historical time term and geographical region.

The transfer of traditions was handled as an oral history method. National and moral values were taken into consideration. Moreover the concept of time, scientific and technological developments, cultural issues were included. While the scenarios were linked with the outcomes by the pre services; placing terms has been linked with games, student-centered teaching, biographies, constructivist understanding, historical facts and events, effective citizenship issues, time and chronology. As social and cultural; it was linked with daily life, cultural heritage, geographical, political and economic features, and as technological, it was linked with science and technology. In this process, cognitive level and suitability to features were taken into consideration. National and cultural values were emphasized. It has been considered to reflect on time, continuity and change, and to transfer national struggle issues.

While social and educational problems acting with a changing momentum around the world diversified their search for solutions every day, it was a must for teachers to transfer them to the new generation. While the steps of problem solving are being experienced for students; Using materials and techniques such as cartoons, pantomime, drama, photos/pictures, articles, stories can also become interesting by directing thinking and directing it to questioning. From newspapers, magazines, pictures taken by teachers, articles, stories can create quality problem situations (Baysal, 2005). It supports the ability of pre service teachers to think about their experiences in addressing the content of social studies education from a broad cultural, social, educational and rich context. According to Piaget, cognitive development depends on four factors: biological maturation, experience related to physical environment, experience related to social environment and balancing (Schunk, 2014). The ability to talk about development depends on unlocking the existing potential and realizing the interaction. In addition, the individual develops from those transferred from the society in the process of experience. Information must have passed from the cognitive process of the individual. With the perception of new information, the functions of assimilation and adaptation are activated (Ahioglu-Lindberg, 2011). The cognitive dimension relates emotions to the basic awareness and evaluation processes that occur in daily life. This awareness consists of determining beliefs about how things work and how they usually work for a person. These evaluation processes always depend on the meanings that a person attributes to events that occur in everyday events (Garganté, Meneses & Monereo, 2014). It can be said that a number of important features expressed by the pre services in the scenarios will mostly affect the perception and potential by choosing from daily life problems and current events, and will activate the cognitive process. Indeed, the individual interacts with the environment. This interaction leads individuals to question and to make an evaluation from the data they obtain. Considering the multidimensionality of the problems addressed, the questioning process regarding the problems addressed in the scenarios seems to be effective on this development. Realism is a topic that is frequently taken into consideration in the literature on scenario-based learning and case study. Originality shows itself by attracting the interests of students to scenarios. It should be known that the ability to see and be open to other people's perspectives, to appreciate and evaluate the difficulties they face is a key component of ethical thinking (Ribchester & Healey, 2017).

When the findings related to the “result” evaluation of pre service teachers’ SBL practice are examined; At the end of the process, it can be stated that there are developments in professional, educational and artistic dimensions. Pre-service teachers in educational dimension; It can be said that they pay attention to the fact that educational objectives can not fall behind the scenario, considering that students may have different focus of interest, not to miss the details of real life. In artistic dimension; it can be said that it is known that the integrity of the fiction should be compatible with the scenario and a strong scenario can affect a professional and realistic stage performance and it is realized that the visuality should be featured in the scenario.

Individual development dimensions It can be said that it is reflected as a result of the practices of pre services as permanence in learning, learning by experience, arousing interest and salience, being motivated, Concretization of terms, gaining knowledge, learning with fun, active learning, professional competence; It can be said that it is reflected in realizing professional roles, transferring culture, gaining responsibility, communication skills, gaining experience. SBL is also a fun approach for learning according to the pre services. Moreover, the approach has created an idea about how any cultural activities that take place in daily life can be transferred to the classroom environment by a method and contributed to effective teaching.

Emphasis on motivation by pre services in the SBL approach is a very important result. According to Brophy (2004); subjective experiences of students, especially their desire to participate in the lesson and their learning activities are related to the reasons of this. Motivation through learning; basically can not be limited to the intensity of physical effort or time the students spend, it refers to the quality of cognitive participation in a learning activity. The motivational dimension refers to the emotions and mood of a person in response to how he manages his personal goals and objectives in daily life and in general life. At the same time, the motivational dimension helps to consider the importance of an action, movement or activity of daily life for a particular person (Garganté, Meneses & Monereo, 2014). Emotions are an important part of who we are and how we survive. Emotions are complex feelings that result in physical and psychological reactions that affect both thought and behavior (Cambria, Livingstone & Hussain, 2011). Considering these total contributions, it can be stated that as the pre services express in the study, SBL strongly reflects the practical benefit which takes place in the definition of motivation.

In the research, efficiency suggestions regarding the quality of SBL practice were requested from the evaluation of social science pre service teachers that emerged in the process of SBL practice. According to Postholm (2012), various factors are important for the creation of new learning in practice. Learning should take the teaching practice as the starting point. Another issue should develop a relevant educational content and a descriptive approach to the practice. Current practice theories should be integrated as the starting point of a continuous discovery process. Projects that last for a year or more have a positive effect on the professional development of teachers. At this point, it can be said that putting the data forward as a result of Pre service teachers’ experiences provide a positive and multidimensional professional development for them. According to the views revealed from the pre services’ statements, suggestions for planning and practice stages have been developed.

Planning;

- The scenarios should be related to the outcome and target.
- The subject should be transferred into the scenario with the main lines.
- Scenarios should be almost plain and concise, in a way that the students can understand easily.
- The link with the outcome should be taken into consideration while preparing the scenario.
- Real life situation, society resources, authentic works and values should be utilized.
- The message related to the subject, suitable for its purpose should be clearly expressed.

Practice;

- Activities throughout the scenario should be increased.
- Drama education should be taken as a supportive lesson for practice of the scenario.
- Holistic thinking should be provided.
- The students should be given opportunity to create their own scenarios and make it happen.
- The scenario should be shared in an amusing and educative learning environment not to get students bored.

RECOMMENDATIONS

According to the aforesaid research results, following suggestions were developed according to the practice results of scenario based learning approach:

- In educational dimension of SBL practice; the facts must be considered that educational targets should not fall behind the scenario, the students have different focuses of interest and they do not miss the details of the real life.
- In artistic dimension; the scenario should be compatible with the integrity of fiction, the fact that a powerful scenario can influence a professional and realist stage performance and featuring the visuality should be considered.
- In terms of planning, the scenarios should be related to the outcome and target. The subject should be transferred into the scenario with the main lines.
- Scenarios being almost plain and concise, in a way that the students can understand easily, the link between outcome and scenario, real world situations, society resources, authentic works, utilizing from values and the message which will be given all should be taken into consideration.
- In terms of practice; SBL activities should be used, drama education should be taken, the students should be given opportunity to create their own scenarios and make it happen, activities should be shared in amusing and educative learning environment.

ETHICS TEXT

"In this article, journal writing rules, publishing principles, research and publishing ethics rules, journal ethics rules are followed. The author(s) are responsible for all kinds of violations related to the article."

REFERENCES

- Ahioglu-Lindberg, E.N. (2011). "Piaget ve Ergenlikte Bilişsel Gelişim [Piaget and Cognitive Development in Adolescence]", *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(1): 1-10.
- Al-Şensoy, S. & Sağsöz, A. (2015). "Öğrenci Başarısının Sınıfların Fiziksel Koşulları ile İlişkisi [Relation between Pupils Academic Achievement and Physical Conditions of Classrooms]". *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 16(3): 87-104.
- Aslan, S. (2019). "The Impact of Argumentation-Based Teaching and Scenario based Learning Method on The Students' Academic Achievement". *Journal of Baltic Science Education*, 18(2): 171-183.
- Aşçı, M. & Kızıllan, P. (2009). "Educational Scenarios for the Next two Decades in Elementary, Secondary, and Higher Education Curricula in Turkey". *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1): 77-87.
- ATEE-RDC19, (2003). "Scenarios for the Future of Teacher Education in Europe". *European Journal of Teacher Education*, 26(1): 21-36.
- Baysal, A.N. (2005). "Hayat Bilgisi/Sosyal Bilgiler Öğretiminde Probleme Dayalı Öğrenme için Problem Durumları Oluşturma [Forming Problem Cases for Problem-Based Learning in Social Studies Teaching]". *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(4): 471-485.
- Berry, A. (2009). "Professional Self-Understanding as Expertise in Teaching about Teaching." *Teachers and Teaching*, 15(2), 305-318, DOI: 10.1080/13540600902875365.
- Bozkurt, Ü. (2018). "Kavram, Kavramsallaştırma Yaklaşımları ve Kavram Öğretimi Modelleri: Kuramsal Bir Derleme ve Sözcük Öğretimi Açısından Bir Değerlendirme [Concepts, Conceptualization Approaches, and Concept Teaching Models: A Theoretical Review and an Evaluation in Terms of Teaching Vocabulary]". *Dil Dergisi*, 169(2): 5-23.
- Brophy, J. (2004). *Motivating Students to Learn*. New Jersey: Lawrence.
- Bullock, S. M. (2009). "Learning to Think Like a Teacher Educator: Making the Substantive and Syntactic Structures of Teaching Explicit Through Self-Study". *Teachers and Teaching*, 15(2): 291-304, DOI: 10.1080/13540600902875357
- Cambria, E., Livingstone, A. & Hussain, A. (2011). The Hourglass of Emotions. In Esposito A. et al. (Eds.): *Cognitive Behavioural Systems, LNCS 7403*. (pp. 144-157). Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg.
- Cerrah Özsevgeç, L. & Kocadağ, Y. (2013). "Senaryo Tabanlı Öğrenme Yaklaşımının Öğrencilerin Kalıtım Konusundaki Yanılgılarının Giderilmesi Üzerindeki Etkileri [The effects of Scenario Based Learning Approach to overcome the students' Misconceptions about Inheritance]" *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)*, 28(3): 83-96.
- Clark, R., (2009). *Accelerating expertise with scenario based learning*. Learning Blueprint. Merrifield, VA: American Society for Teaching and Development. Retrieved September 12, 2019 from <https://www.clarktraining.com/content/articles/ScenarioBasedLearning.pdf>.

- Elliott-Kingston, C., Doyle, O. P. E. & Hunter, A. (2016). Benefits of Scenario-Based Learning in University Education. *Acta Hort. Proceeding of the XIX International Horticultural Congress on Horticulture: Sustaining Lives, Livelihoods and Landscapes*, 1126, 107-114, DOI:0.17660/ActaHortic.2016.1126.13
- Errington, E. (ed). (2003). *Developing Scenario-Based Learning*. Palmerston North, New Zealand: Dunmore Press.
- Errington, E. (2009). "Being There: Closing the Gap between Learners and Contextual Knowledge Using Near-World Scenarios." *The International Journal of Learning*, 16(8): 585-594.
- Errington, E. P. (2011). "Mission Possible: Using Near-World Scenarios to Prepare Graduates For The Professions". *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 23(1): 84-91.
- Errington, E. (2019). As close as it gets: Developing professional identity through the potential of scenario-based learning. Retrieved September 12, 2019 from http://www.lifewideeducation.uk/uploads/1/3/5/4/13542890/c3._edward_errington.pdf
- Garganté, A. B., Meneses, J. & Monereo, C. (2014). "Affective Dimension of University Professors about Their Teaching: An Exploration through the Semantic Differential Technique." *Universitas Psychologica*, 13(1): 161-173.
- Gülmez Güngörmez, H., Akgün, A. & Duruk, Ü. (2016). "Senaryo Tabanlı Öğrenme Yoluyla Öğrencilerin Yansıtıcı Düşünme Becerilerinin Geliştirilmesi [Developing Elementary Students' Reflective Thinking Skills Through Scenario-Based Learning]" *The Journal of Academic Social Science Studies*, 48, 459-475.
- Güzel, D., & Şimşek, A. (2012). "Milli Eğitim Şûralarında Ders Kitapları [The Coursebooks in the National Educational Councils]". *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(23): 177-216.
- Hürsen, Ç. & Gezer-Faslı, F. (2017). "Investigating the Efficiency of Scenario Based Learning and Reflective Learning Approaches in Teacher Education". *European Journal of Contemporary Education*, 6(2): 264-279.
- İlğan, A. (2013). "Öğretmenler için Etkili Mesleki Gelişim Faaliyetleri [Effective Professional Development for Teachers]". *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Özel Sayı*, 41-56.
- Jayashree, R. (2017). "A Study on Innovative Teaching Learning Methods for Undergraduate Students." *International Journal of Humanities and Social Science Invention*, 6(11): 32-34.
- Loughran, J. (2009). "Is teaching a discipline? Implications for teaching and Teacher Education." *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 15(2), 189-203, DOI: 10.1080/13540600902875290
- MacNaughton, G. & Hughes, P. (2009). *Doing Action Research in Early Childhood Studies-A Step By Step Guide*. Berkshire, England: Open University Press.
- McIntyre, A. (2008). *Participatory Action Research*, SAGE Publications: United States of America.
- McNiff, J. & Whitehead, A. J. (2002). *Action Research: Principles and Practice*, (2nd ed.). London, U. K.: Routledge.
- MEB (2018). Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı. Retrieved September 14, 2019 from <http://mufredat.meb.gov.tr>.

- Misfeldt, M. (2015). "Scenario Based Education as a Framework for Understanding Students Engagement and Learning in a Project Management Simulation Game." *Electronic Journal of e-Learning*, 13(3): 181-1931.
- Özyürek, A. & Çavuş, Z. S. (2016). "İlkokul Öğretmenlerinin Oyunu Öğretim Yöntemi Olarak Kullanma Durumlarının İncelenmesi [Examination of the Status of Primary School Teachers Whether or Not they use Game-Based Teaching Techniques]". *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(15): 2157-2166.
- Postholm, M. B. (2012). "Teachers' Professional Development: A Theoretical Review". *Educational Research*, 54(4): 405-429, DOI: 10.1080/00131881.2012.734725
- Proudfoot, D.E. & Kebritchi, M. (2017). Scenario-Based Elearning and Stem Education: A Qualitative Study Exploring the Perspectives of Educators, (IJCRSEE) *International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education*, 5(1): 7-18.
- Punter, A. (ed.) (2007). *Mentor Development for Teacher Training a Scenario-Based Approach*. University of Hertfordshire School of Education, Hatfield: University of Hertford Press.
- Reason, P. & Bradbury, H. (2008). *The Sage Handbook of Action Research: Action Research Participative Inquiry and Practice*, Sage: London.
- Ribchester, C. & Healey, R. L. (2017). "Writing Effective Scenarios to Support the Development of the Ethical Thinking Skills of Undergraduate Students". *Journal of Further and Higher Education*, 43(1): 101-114, DOI: 10.1080/0309877X.2017.1356915
- Schunk, D. H. (2014). *Öğrenme Teorileri-Eğitimsel Bir Bakışla*, (Çev: Muzaffer Şahin ve dğr.), İstanbul: Nobel Yayınları.
- Sorin, R. (2019). Scenario-based Learning: Transforming Tertiary Teaching and Learning. Retrieved September 12, 2019 from <https://researchonline.jcu.edu.au/30512/3/30512%20Sorin%202013.pdf>
- Stringer, E. T. (2007). *Action Research*. SAGE: USA.
- Temel, G. (2019). *Sinemada Senaryo Yaklaşımları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Uçak, E. (2018). "Çevre Dersinde Uygulanan Senaryo Temelli Öğrenmenin Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Akademik Başarılarına ve Tutumlarına Etkisi [The Effect Of Scenario Based Instruction on The Academic Success And Attitude Of Pre-Service Science Teachers Applied Environment Lesson]" *Electronic Turkish Studies*, 13(19): 1867-1881.
- Veznedaroğlu, H. M. (2005). *Senaryo Temelli Öğrenmenin Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ve Özyeterlik Algısına Etkisi* [The effects of scenario based learning on attitudes and self efficacy beliefs of teacher candidates' towards teacher proficiency]. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yaman, B. (2005). "Senaryo Tabanlı Öğrenme Yaklaşımına (STÖY) Dayalı Eğitimde Drama Yönteminin, İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarılarına Etkisi [The effects of scenario based learning approach supported by drama in education on elementary school fifth grade students'

academic achievement understanding by reading]", Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 14(2): 465-482.

Yaman, H. & Süğümlü, Ü. (2009). "Dilbilgisi Öğretiminde Senaryo Tabanlı Öğrenme Yaklaşımının Etkililiği: Kelime Türleri Örneği [The Effectiveness of Scenario Based-Learning Approaches on Grammar Instruction: "Types of Words" Sample]". *Dil Dergisi*, 144, 56-73.

Yıldız, E., Şimlek, Ü. & Ağdaş, H. (2017). "Eğitsel Oyun Entegre Edilmiş İşbirlikli Öğrenme Modelinin Öğrencilerin Fen Öğrenimi Motivasyonları ve Sosyal Becerileri Üzerine Etkisi [Effect of Educational Games Integrated Cooperative Learning Model on Students' Motivation toward Science Learning and Social Skills]". *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 18(2): 37-54.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ MESLEKİ YETERLİLİKLERİNİ GELİŞTİRMEDE SENARYO TEMELLİ ÖĞRENME

ÖZ

Bu çalışmada, sosyal bilgiler öğretmen adaylarında senaryo temelli öğrenme ile teorik konuları gerçek sınıf uygulamalarına bağlayacak mesleki yeterliliklerde gelişme sağlamak amaçlanmıştır. Burada senaryo temelli öğrenme “mesleki eğitim amaçlı” kullanılmıştır. Bu bağlamda öğretmen adaylarının öğrencilerde ulaşılması beklenen kazanımların bir senaryo çerçevesinde kazandırılması süreci gerçek bir problem olarak ele alınmıştır. Gerçek dünyanın sınıfa taşındığı sosyal bilgiler kazanımlarına yönelik senaryoların hazırlandığı ve uygulandığı bir eylem süreci değerlendirilmeye çalışılmıştır. Araştırmada problem temelli senaryo türü kullanılmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması olarak planlanmıştır. Eylem araştırmasının planlama, eylem, gözlem ve yansıma döngüsü on hafta sürmüştür. Araştırmada 8 grup, her grupta 4 kişi olmak üzere 32 kişi yer almıştır. Araştırma sonunda 8 kadın 8 erkek toplam 16 aday ile görüşme yapılmıştır. Süreçte çeşitli gözlem notları, görüşler, video kayıtları ve değerlendirmeler toplanmış, içerik analiziyle çözümlenmiştir. Araştırmada elde edilen bulgularda adaylar, senaryo içeriğini oluşturma ve uygulamada süreç bakımından; öğrenme durumları, yöntem, fiziksel koşullar, müzik ve görsel sanatlar, kaynaklar ve becerileri dikkate almıştır. Basılı eserler, medya, teknoloji, edebi ürünler ve kaynak kişilerden yararlanmıştır. Anlatım biçiminde dil, yöntem, içerik ve edebi ürünlere özen göstermiştir. İçerik oluşturulurken ele alınan problemler ise, kültürel, siyasal, hukuki, toplumsal ve eğitimsel bağlamdadır. Senaryolarda kazanım; eğitimsel, sosyal, kültürel ve teknolojik konularla ilişkilendirilmiştir. Uygulama süreci sonunda bireysel boyutta; eğitimsel, mesleki ve beceri; mesleki boyutta; pedagojik ve sanatsal açıdan adayları geliştirdiği tespit edilmiştir. Adayların deneyimlerinden senaryo temelli öğrenmenin sosyal bilgiler öğretiminde daha verimli uygulanabilmesi için ortaya çıkan boşlukların giderilmesine yönelik öneriler belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Senaryo temelli öğrenme, sosyal bilgiler, öğretmen adayları, yeterlilik, beceri.

GİRİŞ

Uluslararası alanyazın öğretmen eğitiminde niceliksel (öğretmen yetersizliği) ve niteliksel ihtiyaçlar (çocukları gelecek yaşama hazırlıklı olacak şekilde eğitebilme) sorununu tartışmaktadır. Farklı ülkelerde öğretmen eğitimcileri benzer ihtiyaçlarla karşı karşıya kaldıklarından, kendi ulusal bağlamlarında uyması gereken taleplere çözüm bulmak zorundadırlar (ATEE-RDC19, 2003). Bu bağlamda öğretmen eğitimi kurumları güncel gelişmeler karşısında, öğretmenlik mesleğine ilişkin bilgi ve becerilerin geliştirilmesini araştırma alanlarına almış durumdadır. Genel anlayışa göre öğretmenin niteliği ve öğretmen eğitimin kalitesi, ülkelerin eğitim politikalarından etkilenir durumdadır (İlğan, 2013).

Öğretimi öğretmek, neyin, niçin ve nasıl uygulandığını sofistike yollarla bilmek ve öğrencileri öğretimin sorunlu doğası hakkında bilgi edindirmek ve bu tür bir belirsizlik dünyasında ilerleyebilmek, teşvik edici pedagojik durumlar yaratabilmekle ilgilidir (Loughran, 2009). Öğretmenin öngörülemez ve sorunlu doğasını tanımak ve öğretmenin bu yönlerini, karmaşıklıkları görmeye ve yönetmeye başlayacak şekilde yetiştirmenin yollarını bulmak, öğretmen eğitimcileri için oldukça zor bir iştir (Berry, 2009). Öğretmenlere (aday) öğretmeyi öğrenmek ise, bir öğretmen eğitimcisinin öğretmen eğitimi pedagojisi oluştururken öğretme ve öğrenme ile ilgili önceki varsayımlarıyla yüzleşmesi ve yeniden değerlendirmesini gerektiren karmaşık bir süreçtir (Bullock, 2009). STÖ bu çerçeveden bakıldığında, otantik öğrenme deneyimlerinin inşası ve yapılandırılması yoluyla öğrencilerin amaçladıkları mesleğin gerçekliklerine daha yakın olmalarını sağlamak için kullanışlı bir yol, arzulanan öğrenme yaklaşımlarını ortaya çıkaran senaryolara bağlı olmayı ya da onların kullanımını içeren herhangi bir eğitimsel yaklaşım ve bağlamsal bilgiyi müzakere etmenin etkili bir stratejisidir (Errington, 2003; Errington, 2009; Errington, 2011).

Problemlere ve ikilemlere yönelik tek bir “doğru” çözüm yoktur, ancak mümkün olan cevapları ifade etme ve keşfetme fırsatı vardır. Senaryolar hem olumsuz hem de olumlu sonuçlarla yüzleşme imkânı verir. Beklenmedik durumlar karşısında ne yapılması gerektiğine yönelik fikir oluşturur, hazırlık yapma ve prova etme şansı tanır. Senaryolar bir yönden tekrarlayan sorunlara yeni çözümler bulmak için oldukça kullanışlıdır. Süreçte tartışma ile farklı görüşleri tanıma ve alternatif görüşler açıklanır, sosyal ve kültürel faktörler belirlenir, ortaya çıkan yeni anlayışla yeni durumlar yapılandırılır (Punter, 2007). Öğrenmeyi ve öğrenciyi aktif hale getirmek ise aktif öğrenme stratejilerini gerektirir. Öğrenmeyi teşvik etmek; heyecan oluşturmak, motive etmek ve amaca götürmekle mümkündür. Akademik bilgilerin, uygulama şansı verilerek işleme tabi tutulması ise, bir takım öğrenme boşluklarını tespit etmek için güçlü araçlar sağlar (Elliott-Kingston, Doyle ve Hunter, 2016). Hem ulusal hem de uluslararası araştırmalar, okulda diğer öğretmenlerle işbirliği içinde gerçekleşen öğrenmenin ve sosyal öğrenmeyi destekleyen bir okul yönetiminin, öğretmenlerin öğretimlerini geliştirmelerinin en iyi yolu olduğunu göstermektedir. Öğretmenler, uygulama deneyimlerine dayanarak ilgilendikleri temalarla çalışmak ve öğrenme hedeflerini belirlemek, böylece uygulamalarının gelişiminde özerk olmayı hedeflerler. Aynı zamanda meslektaşları ile işbirliği ve uygulama üzerinde sorgulama yapmak isterler. Öğretmenler bu aktiviteyi anlamlı

bulmaktadır ve çalışmalar, düşünmenin çıkış noktası olarak uygulamanın önemli olduğunu göstermektedir (Postholm, 2012).

Becerilerin geliştirilmesine has senaryolarda eğitsel sürecin çeşitli sonuçları, eylemlerin çeşitli çıktıları hakkında hipotezler öngörür ve bu önemlidir (Misfeldt, 2015). Pratik STÖ süreçleri içerisinde, öğrenciler profesyonel ortamlarda bulunan dil ve iletişim stillerinin aracılık ettiği gerçekçi koşullar, gerçekçi uygulamalar, gerçek dünyadaki öğrenmeler, otantik zorluklar ve iş odaklı rollerle meşgul olma fırsatı bulabilirler (Errington, 2019). İyi yapılandırılmış bir senaryo, öğrencilere, değerlerini belirlemelerine ve test etmelerine izin veren koşulları düşünceleri ve kendilerinin inandıkları ya da olmasını istedikleri kadar erdemli olup olmadıklarını göz önünde bulundurmalarını sağlar. Bu nedenle, iyi yapılandırılmış bir senaryonun, öğrencilere yansıtma fırsatı sağlaması gerekir. Bu, onların değerlerini ortaya koymalarını, test etmelerini ve değerlendirme yapabilmelerini sağlar (Ribchester and Healey, 2017).

Errington (2019: 5-10) literatürde belirli öğrenme hedeflerini karşılamak üzere dört ana senaryo türü tanımlamıştır. Bunlar;

1. Beceri-temelli senaryolar; öğrencilerin, "gerçekler, kurallar ve prosedürler" konusunda ne anladıklarını ya da öğrendiklerini göstermelerine izin veren basit yapılar sağlar. Beceri temelli senaryolar, bilgi "sabit" görüldüğünde, sahnelenmiş adımlara ya da prosedürlere sahip olduğunda daha kullanışlı görünmektedir.
2. Problem temelli senaryolar; bu yaklaşımda öğrenciler, problem hakkında hâlihazırda bildikleri şeyi tanımlamaları istenen özel açık uçlu problemleri takip eder, işe yarayan bilgiyi kullanır, bu bilgiyi kendi disiplin alanlarına yerleştirir, derlemelerini bir dizi zorluğa karşı uygular, problem ortaya çıktığında uygun tepkiler verir, savunulabilen düşünülmüş gerekçelere varır.
3. Konu temelli senaryolar; öğrencilerin çoğu zaman farklı roller perspektifinden gözlem yapmasını gerektirir. Öğrenciler ilgi alanlarını profesyonel uygulama merkezinde ya da çevresinde keşfeder.
4. Kurgu temelli senaryolar; öğrencilerin, değişimin kaçınılmazlığını ve bu bağlamda profesyonellerin rolünü daha iyi anlamaları sağlayacak bir alan yaratabilir. Burada öğrenciler için geleceği düşünceleri, şu an bildikleri, araştırılabilen ve makul şekilde varsayılabilen şeyler hakkında tahminde bulunmaları adına umut verici fırsatlar yatmaktadır. Sonuçlar gerçekleştirilebilir, hipotezler test edilebilir, mevcut kararların çıkarımları sanal gerçeğe ya da alternatif geçmişe/tarihe dönüşebilir.

Amaç ve Önem

20. yy.dan 21. yy.a miras kalan değerler arasında yer alan, küreselleşme, çokdillilik, çok kültürlülük, yaşam boyu eğitim, çok kanallı eğitim, koşullandırma ve öğrenci merkezli eğitimin dikkatle ele alınması gerekmektedir (Aşçı ve Kızılhan, 2009). Sosyal bilgiler dersi öğrenci merkezli eğitim anlayışının dinamik etkisini gösterebilen bir derstir. Soyut konuların özellikle belirli prosedürleri deneyimleyerek öğretim programı çerçevesinde belirli yaklaşımlarla aktarılma çabası bunun göstergesidir. Öğrencilerin, öğrenme süreçlerinde akademik kontrolünün, bilgi, beceri ve değer gelişimlerinin sağlanabilmesi için derslerde güncel hayatla ilişkilendirilebilir bir öğrenme ortamı oluşturulmasını gereklidir. Kararlar, seçimler, bunların doğruluğunun sorgulanması; teyit edilmesi, fikir üretimi, yansıtma, gerçek yaşamdan alıntıların örnek olay olarak analizi gibi konular, öğretimde bir senaryo oluşturmaya götürür. STÖ yaklaşımı alternatif yaklaşımlar içerisinde, katılımcılarının dikkatle oluşturulmuş, özgün iş görevlerini veya sorunlarını çözdüğü bir eğitim ortamı oluşturur (Clark, 2009).

Senaryo ile ele alınan konular öğrencinin temel kavrama ve algılama unsurlarının ve kapsamının açığa çıkarılması içinde güçlü araçlar sağlar. Sosyal bilgiler öğretiminde "senaryo temelli öğrenme" yaklaşımı bireylerin karşılaşacakları problemleri sınıf ortamına taşıyarak gelecekte muhtemel sorunlarını çözmelerine olanak oluşturur. Öğrenme, çok çeşitli disiplinlerden veya derslerden entegre edilmelidir. Probleme dayalı öğrenmelerde yürütülen faaliyetlerin gerçek dünyada değer verilen problemlerden seçilmesi önemlidir. Probleme dayalı öğrenmeler pedagojik temele dayalı olmalıdır (Savery, 2006).

Öğretmen rehberlikle; keşif, yeterlilik, pratik gibi kavramlara işlerlik kazandırır. Bilginin kazandırılması, hafızada tutulması, gerçek dünya ortamına aktarılabilmesi, problem durumlarının bir senaryo çerçevesinde ele alınması ve öğrenenlerin öğrenmeye dâhil edilmesiyle bilgi gerçekçi bir bağlam kazanabilir. "Senaryo, belirli kalıplarla ve bağımsız düşünce ürünü olarak ortaya çıkarılan bir metin olsa da dramatik tasarım gözetilerek oluşturulan sanatsal bir eserdir." (Temel, 2019: 8). Sanatsal yönüyle teorik bir takım sosyal bilgiler konularının pratiğe bağlanması daha geniş açıdan katkılar ortaya koyacaktır. Bu bağlamda öğretmen adaylarının sosyal bilgiler öğretiminde senaryo temelli öğrenme yaklaşımını ile öğretim sürecinin deneyimlemesi mesleki yeterliliklerin sağlanabilmesi açısından önem taşımaktadır.

Alanyazında Senaryo Temelli Öğrenme (STÖ) yaklaşımının öğrencilerin kavram yanılgılarını giderdiği, sosyal becerileri ve öz güvenleri geliştirdiği (Cerrah Özsevgeç ve Kocadağ, 2013), okuduğunu anlamaya etkisi olduğu (Yaman, 2005), yansıtıcı düşünme becerilerini geliştirdiği, akademik başarıları arttırdığı, öğrencilerin çözümleme, değerlendirme ve sentezleme gibi üst düzey düşünme becerileri ve iletişim becerilerini geliştirdiği (Gülmez Güngörmez, Akgün ve Duruk, 2016), öğretimi ve öğrenmeyi değiştirdiği (Sorin, 2019), akademik başarıları arttırdığı (Yaman ve Süğümlü, 2009; Aslan, 2019), senaryoya dayalı tasarım ve uygulama çabalarının e-öğrenme fırsatlarının öğrenen katılımının artmasını sağladığı (Proudfoot and Kebritchi, 2017), öğretmen adaylarının tutumlarını değiştirdiği (Uçak, 2018), öğretmen adaylarının akademik başarıları için etkili olduğu (Hürsen ve Gezer-Faslı, 2017) ifade edilmektedir. Mevcut araştırmalarda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının

sosyal bilgiler eğitiminde doğrudan senaryo temelli öğrenme kullanımını esas alan herhangi bir çalışmaya ise rastlanılmamıştır.

Bu doğrultuda araştırmanın problemini, “Senaryo temelli öğrenme yaklaşımı ile öğretmen adaylarının mesleki yeterlilikleri daha güçlü hale getirilebilir mi?” sorusu oluşturmaktadır. Bu çerçevede aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- 1- Senaryo içeriği oluşturulurken öğrenme-öğretme boyutunda nelere dikkate edilmelidir?
- 2- Senaryo temelli öğrenme yaklaşımının mesleki yeterlilikler boyutunda katkıları nelerdir?
- 3-Senaryo temelli öğrenme yaklaşımının bireysel gelişim boyutunda katkıları nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması olarak planlanmıştır. Eylem araştırması, kendi öğreniminin ya da uygulamanın olması gerektiği gibi olup olmadığını kontrol etmenin pratik bir yoludur. Eylem araştırması uygulayıcı tarafından yapılan yaşamsal problemlere çözüm üretmeye yönelik sistematik bir yaklaşımdır. Aynı zamanda olayların nasıl gerçekleştiği, paydaşların incelenen konuyla ilgili olayları nasıl algıladıkları, yorumladıkları ve etkilendiklerini anlama ihtiyacına odaklanılan, uygulama ve fikirleri bağlamayı amaçlayan yaşamsal araştırmalar uygulamaları ailesidir (McNiff ve Whitehead, 2002; Stringer, 2007; Reason ve Bradbury, 2008). Süreçte belirlenen hedefler farklı anlarda bilgiyi keşfetme, inşa etme ve eyleme dönüştürmeye odaklanır (Mcintyre, 2008).

MacNaughton ve Hughes (2009) eylem araştırmasına dört aşamalı bir yaklaşım önermektedir; değişmeyi seçme, değişim için planlama, değişim yaratma ve dersleri paylaşma. Bu yaklaşıma göre değişim aşamalarının planlanması ve yaratılması kapsamında, bir veya daha fazla eylem araştırması döngüsü oluşabilir. Her döngü değişim için planlama eylemlerini içerir; değişimin uygulanması, değişimi yansıtan ve yansımaları temel alarak değişim için yeniden planlama. Bu aşamalar bu çalışmanın eylem döngüsünü oluşturmuştur ve aşamalara bağlı yapılan işlemler aşağıda açıklanmıştır.

Aşama 1: Değişimi Seçme

Bu adımda, proje için konu bulunmuştur. Eylem araştırmacıları, iyileştirme için yapılabilecekleri incelemiş, neyin geliştirmek istenildiğine karar verilmiştir. Projenin konusu: Senaryo Temelli Öğrenme yaklaşımı ile öğretmen adaylarının mesleki yeterliliklerini geliştirmedir. Araştırma sorusu: Senaryo Temelli Öğrenme yaklaşımı ile öğretmen adaylarının mesleki yeterlilikleri daha güçlü hale getirilebilir mi?

Ders formatında adaylardan grup içi görev paylaşımı ile bu yöntemi uygulamaları istenmiştir. Süreç boyunca ortaya çıkan yansımalar haftalık eylem planlarında toplanmıştır. Her hafta uygulama sonrası katılımcılarla konuşmalar yapılmıştır. Katılımcılarla ilgili eğitim sürecinde senaryolara ait kullanılabilecek etkinlik planlama

tartışmaları, empati, yaşın özellikleri gibi kritik durumların mesleki tecrübeye katkısı üzerine görüşleri alınmıştır.

Öğretmen adayları belirlenen plan çerçevesinde her etkinlik için 3 ay (Mart-Mayıs) toplamda 10 hafta, haftada 4 ders saati ve 2 ders dışı çalışmada bulunmuşlardır. Olgunlaşan her çalışma sınıflarda uygulamaya konulmuş, her bir çalışmanın bir önceki çalışmadan daha ileri düzeyde özellikler taşımasına ve kapsamlı olmasına dikkat edilmiş, hazırlık sürecinden 4 hafta sonunda senaryolar uygulanmaya başlanmış, her bir grup çalışması üyesi birer senaryo üretecek şekilde haftada 2 grup, bir sınıfta 8 grup ve 8 etkinlik uygulanarak 10 hafta sonunda süreç tamamlanmıştır. Araştırmacılar uygulama boyunca adaylarla ders ve ders dışında çalışmalar yapmıştır.

Aşama 2: Değişimi Planlama

MacNaughton ve Hughes'a (2009) göre, eğer işbirliğine dayalı bir eylem araştırması projesi herhangi bir bütünlüğe sahipse, onunla ilgilenen ve destekleyen herkes söz sahibi olmalıdır. Ancak, tüm eylem araştırması işbirlikçi eylem araştırması değildir. Eylem araştırmacıları, üyeleri ile işbirliğinde ve eylem araştırmacılarında yaratılması gereken değişiklikler hakkında farklı görüşleri ve değerleri olan bir araştırma "ailesinin" bir parçasıdır. Bu açıklamalar dikkate alınarak çalışma işbirlikçi ilerlemiştir.

Bu adımda, konuyla ilgili yayınlanmış alanyazın (akademik ve diğer) gözden geçirilmiştir. Araştırma konusu hakkında daha fazla bilgi edinmeye, değişiklik yaratmadaki ilk eylem iyi bir şekilde tespit etmeye çalışılmıştır. Alanyazın gözden geçirilerek, diğer araştırmacıların araştırma konusunu araştırıp araştırmadığını ve nasıl araştırdığı değerlendirilmiştir ve konunun en iyi nasıl yeni araştırma sonuçlarına ulaşacağına ve kendi koşullarında uygulamayı iyileştirmenin nitelikli yollarına ilişkin fikirler toplanmıştır. Araştırma yeni döngülerde ilerledikçe, düzenli olarak alanyazına geri dönmüştür. Bir sonraki adım planlanmıştır.

Etik sorumluluklar: Uygulama ve proje için katılımcıların rızası alınmıştır.

MacNaughton ve Hughes'a (2009) göre, değişim yaratmak her zaman pratik bir süreçtir ve projenin başında iyi bir planlama yapmak, onu başarıyla tamamlamak için neye ihtiyaç olacağını tahmin etmeye yardımcı olur. Bu bağlamda değişim planlanmıştır. Eylem araştırmasının çalışma grubu ve kapsamına bağlı kalınmıştır.

Aşama 3: Değişimi Yaratma

Eylem araştırması projesinin bu aşamasında veri toplanmış ve analiz edilmiştir. Eylem araştırması döngüsünde en az üç kez veri toplama ve analiz etme planlanmıştır. Bu süreçte adaylarla birlikte hazırlanan etkinlikler uygulanmış, süreç kayıt altına alınmıştır, raporlanmış, gözlemler not edilmiş, final görüşmesi yapılmış veriler toplanmıştır. 1-Öngörüşme; Araştırma öncesi paydaşlarla münazara yapılmıştır. 2-Gözlem ve süreç değerlendirmesi: Araştırmacı tarafından etkinlik üretimi, faaliyetleri, uygulama aşamalarına ve tartışmalara katılımı değerlendirmek amacıyla her iki sınıf için ayrı ayrı raporlar tutulmuştur. Bunlar, araştırmacıların uygulama esnası kayıtları, bireysel ve grup toplantıları raporları, eylem sürecinde ve sonunda gerçekleşen röportajlardır. 3-Final görüşmesi; araştırma sonunda ses kaydıyla yapılandırılmış görüşme yapılmıştır.

Bir eylem araştırması grubu oluşturma (katılımcılar)

Bu adımda, başkalarıyla işbirliği yapmak üzere bir eylem araştırması grubunun nasıl oluşturulacağı açıklanmıştır. Her üyenin aktif olarak katılabileceğinden emin olunmuştur. Bu aşamada sosyal bilgiler öğretim programından; kazanım, beceri ve değerler belirlenmiş, kura ile sınıf listelerinden 4'er kişilik gruplar oluşturulmuş, grupların etkinlikleri uygulayacakları haftalar kura ile seçtirilmiştir. Araştırmanın yapıldığı grupta; 18 kadın ve 17 erkek olmak üzere toplam 32 aday bulunmaktadır. Çalışma bütün sınıfa uygulanmış ve gözlem, rapor, toplantılara ait veriler toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, uygulama bittikten sonra gruplardan seçilen gönüllü 8 kadın 8 erkek toplam 16 aday ile gerçekleştirilmiştir. Numaralanan gruplara sosyal bilgiler öğretim programından (MEB, 2018) STÖ etkinliklerine yansıtılacak dağıtılan kazanımlardan örnekler tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Sosyal Bilgiler Öğretim Programından Seçilen Örnek Kazanımlar

Grup no	Sınıf düzeyi	Öğrenme alanı	Kazanım	Beceri	Değer
4	4	Etkin Vatandaşlık	Ülkesinin bağımsızlığı ile bireysel özgürlüğü arasındaki ilişkiyi açıklar.	İşbirliği	Bağımsızlık
5	5	Kültür ve Miras	Ülkemizin çeşitli yerlerinin kültürel özellikleri ile yaşadığı çevrenin kültürel özelliklerini karşılaştırarak bunlar arasındaki benzer ve farklı unsurları belirler	Araştırma	Estetik
12	6	Birey ve Toplum	İletişimi etkileyen tutum ve davranışları analiz ederek kendi tutum ve davranışlarını sorgular.	İletişim	Özgürlük
16	7	Küresel Bağlantılar	Çeşitli kültürlerle yönelik kalıp yargıları sorgular	Kalıp yargı ve ön yargıyı fark etme	Saygı

Bu adımda projeyi başlatmadan önce araştırmanın koşullarına ilişkin temel veriler toplanmıştır. Öncelikle ihtiyaç analizi yapılmıştır. Ön görüşme sonucunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının senaryo hazırlama ve derse adapte etmede, programla entegreli bir biçimde sosyal bilgiler dersini nasıl planlayacakları ve uygulayacaklarına ilişkin yeterli fikre sahip olmadıkları bilgisine ulaşılmıştır.

Bu süreçte değişimin detayları belirlenmeye çalışılmıştır. Yaratılan değişikliklerle ilgili toplanılan veriler analiz edilmiştir. Projede değişim için yeni bilgiler ve yeni stratejiler yaratmaya yönelinmiştir. Bu süreçte bir takım sorular ortaya çıkmıştır; Uygun senaryo nasıl hazırlanır? Nitelikli bir senaryo yazımını hangi araçlar sağlar? İyi bir senaryo etkinliği öğrencileri öğrenmeye nasıl teşvik edebilir? Bu konularda mesleki yeterlilik nasıl sağlanabilir?

Aşama 4: Dersleri Paylaşma

Bu adımda proje sürecinin adımları değerlendirilerek süreçte nelerin iyi gittiği, nerelere ulaşıldığı, ne tür değişimlerin ortaya çıktığı değerlendirilmiştir. Eylem araştırmacıları projelerden ortaya çıkan fikirleri teori, pratik, veri, analiz ve sonuçları bir araya getirerek sunmuştur. Proje sonuçları resmi ve/veya gayri resmi olarak paylaşılmıştır.

Tablo 2. Eylem Çalışma Planı

Süreç	Çalışmanın türü	Veri toplama araçları	Zaman dilimi
Uygulama öncesi	Öngörüşme	Gözlem	1 hafta 05-Mart-09 Mart
	Seminer	Görüşme	2 hafta 12 Mart-23 Mart
	Grupların belirlenmesi		1 gün 28 Mart 2018
	Kazanımların, beceri ve değerlerin belirlenmesi/gruplara dağıtılması		1 gün 29 Mart 2018
Uygulama süreci	Senaryo hazırlama	Gözlem-röportaj- video kayıt-asistan	7 hafta 02 Nisan-11 Mayıs 2018
	Senaryoyu öğretime yansıtma	görüşmeleri Grup raporları Haftalık koordinatör raporları	8 hafta 02 Nisan-18 Mayıs 2018
Uygulama sonrası	Final görüşmesi	Yarı yapılandırılmış görüşme	1 hafta 28 Mayıs 2018

Tablo 3. Senaryo Tabanlı Öğrenme Süreci

Aşamalar	Görevler
Senaryo yazım planlarının yapılması	Sosyal Bilgiler Öğretim Programında yer alan kazanımlar dikkate alınarak gerçek ya da yaşanması muhtemel olaylara dayalı senaryo yazım sürecine hazırlık sürecinin planlanması.
Senaryoların kapsamının belirlenmesi	Grupların belirlenmesi, kazanımların, beceri ve değerlerin belirlenmesi/gruplara dağıtılması.
Problemin belirlenmesi	Sosyal Bilgiler öğretim programından seçilen kazanıma ilişkin problem oluşturulması.
Senaryonun yazılması	Problemin kazanıma dönüştürülmesi için gerekli prosedürlerin işleme konulması (dil, bireysel farklılıklar, öğrenci düzeyleri, kaynaklar vb.)
Senaryoların okunması	Gruplarla birlikte senaryoların okunması, ekleme ve çıkarmalar yapılması.
Senaryoların uygulanması	Grupların sırayla senaryoları öğretimde kullanılması.
Sonuçların değerlendirilmesi	STÖ çalışmalarının münazara edilmesi, notlar alınması, sonuçlarının tartışılması.

Final Görüşmesi (yarı yapılandırılmış görüşme)

Araştırma sonunda yarı yapılandırılmış görüşme formu ile adaylarla görüşmeler yapılmıştır. Görüşme soruları, alanyazın taraması, ihtiyaç analizi ve ilgili araştırma sonuçları göz önüne alınarak oluşturulmuştur. Belirlenen ölçütler doğrultusunda 15 soruluk taslak form oluşturulmuş ve formun kapsam geçerliliğini belirlemeye yönelik 4 konu alan uzmanı, bir Türkçe alan uzmanı ve bir ölçme değerlendirme alan uzmanından görüş alınmıştır. Alınan görüşler doğrultusunda sorularda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Taslak formu amaç, uygunluk ve anlaşılabilirlik bakımından kontrol etmek maksadıyla eylem araştırması grubunda yer almayan 4 sosyal bilgiler öğretmen adayı ile ön görüşme yapılmıştır. Öneriler doğrultusunda görüşme soruları yeniden düzenlenmiştir.

Taslak form üzerinde 4 konu alan uzmanı ile yeniden görüşülerek forma esas şekil verilmiştir. 12 sorudan oluşan görüşme formu düzeltme ve öneriler doğrultusunda 9 soruya düşürülmüş, 16 sosyal bilgiler öğretmen adayı ile asıl uygulama yapılmıştır. Görüşmeler yaklaşık 40 dakika sürmüştür. Görüşmeler katılımcıların izinleri alınarak araştırmacı tarafından ses kayıt cihazına kaydedilmiş, transkript edilmiştir. 16 görüşmeden elde edilen veriler “içerik analizi” ile değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde, süreç boyutunda; senaryo içeriğini oluşturmada dikkat edilen hususlar, yararlanılan kaynaklar, anlatım biçimi ve anlatım araçları, senaryoda ele alınan problem, senaryoyu kazanımla ilişkilendirme, süreç sonunda; mesleki gelişim, bireysel gelişim ve verimlilik önerilerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgular “süreç” ve “sonuç” değerlendirmelerinden oluşmaktadır.

Öğretmen Adaylarının STÖ Uygulamasının “Süreç” Değerlendirmesine İlişkin Bulgular

Bu bölümde STÖ uygulamasının “süreç” boyutuna ilişkin öğretmen adayların görüşlerine ait bulgular sunulmuştur. Öğretmen adaylarının verdikleri cevaplara tablo 4, tablo 5, tablo 6, tablo 7 ve tablo 8'de yer verilmiştir.

Tablo 4. Senaryo İçeriği Oluşturmada Dikkat Edilen Hususlar

Tema	Kod	f
Öğrenme	Yaşın özellikleri	2
	Somut/soyut işlemler dönemi özellikleri	1
	Kavram ilişkilendirme düzeyi	1
	Bilişsel özellikler	7
	Duyuşsal özellikler	6
	Motivasyon	1
	İlgi çekme	1
	Dikkati çekme	3
	Merak duygusu uyandırma	3
Yöntem	Video çekme	1
	Video izletme	2
	Oyun içerme	1
	Drama	1
	Röportaj	1
Fiziksel koşullar	Ortam	1
	Aksesuar	1
	Çevre	1
Sahne sanatları	Müzik	1
	Folklor	1
	Tiyatro	2
Kaynaklar	Sözel/yazılı bilgiler	1
	Edebi ürünler	1
	Görsel materyaller	2
Beceri	Yenilikçi düşünme	1
	Türkçeyi etkili, doğru ve güzel kullanma	1
Toplam		44

Tablo 4'e göre öğretmen adayları senaryo yazarken öncelikli olarak bilişsel özellikleri (K4, K12, K3, K7, K9, K10, K12) ve duyuşsal özellikleri (K2, K3, K6, K8, K12, K13) dikkate almışlardır. Bunun ardı sıra dikkat (K8, K6, K13) ve ilgi çekme (K5) ve merak duygusu uyandırmaya (K3, K6, K13) özen gösterilmiştir. Yaşın özellikleri (K1, K4), soyut ve somut işlemler dönemi özellikleri (K1), kavram ilişkilendirme düzeyi (K3) ve motivasyon (K3) dikkat edilen hususlar olarak yerini almıştır.

Yöntem olarak video izletme (K3, K9), video çekme (K3), oyun (K9), drama (K3) ve röportaj (K3) kullanılmıştır. Fiziksel koşullarda ortam (K3), aksesuar (K3) ve çevre (K4) dikkate alınmıştır. Sahne sanatları temasında tiyatro (K4, K13), müzik (K4) ve folklor (K4), kaynak olarak; görsel materyaller (K5, K8), sözel/yazılı bilgiler (K7), edebi ürünler (K7), beceri olarak yenilikçi düşünme becerisi (K12), Türkçeyi etkili, doğru ve güzel kullanma becerisi (K12) dikkate alınmıştır.

Örnekler sıra ile aşağıda sunulmuştur:

K1: Tasarlanan senaryomuz çocuğun yaşı, anlam ve kavram ilişkilendirme düzeyi aşama aşama drama tekniği ile ilişkilendirildi.

K3: Senaryomuzu kurgularken öğrencileri daha iyi motive edebilmek için oyun, drama, röportaj gibi yöntemleri senaryomuza katarak dersin işlenişinde öğrencilerin dikkatini, ilgisini çekecek şekilde kurguladık.

K4: Senaryonun içeriğini öğrencinin bilişsel ve duyuşsal düzeyine adapte ederek ilgisini çekmeye çalıştık. Bu yaştaki çocuklar somut işlemler döneminde olduğu için gerçekte hayatla kendi iç dünyasını bağdaştırabilirler.

K7: Senaryoda şaman tarifinin yapılması, kılıç kalkan oyununun anlatılması, Nevruz ateşinin aktarılması, halay ve türkülerin eklenmesi gibi anlatımlar katılarak öğrencinin ilgisi çekilmeye çalışılmıştır.

K10: Senaryo içeriğinde çocuk ve gazi rollerinin olması ve edebi ürünlerin ilgi çekici şekilde kullanılması sağlandı.

K12: Senaryo içeriğinin öğrencinin ilgisini çekecek şekilde olmasına dikkat ettik. Çocukların dikkatini çekmek için önceden belirlediğimiz parti liderlerimizin diyaloglarına ve gerçek milletvekilleri gibi vaatlerde bulunmalarına yer verdik.

K13: Çocukların sevebileceği oyunlar ve müzikler ekledik.

Öğretmen adaylarının kavramlara vurgu yaptığı (K1), kavram ilişkilendirme düzeyini (K2) dikkate alarak konuları senaryoya yerleştirdiği söylenebilir. Öğrencilerin dikkatini çekmek için çeşitli yöntem ve materyaller

kullanılmıştır. "...dikkatini, ilgisini çekecek şekilde kurguladık. Öğrencilerin dikkatini çekebilmek için çeşitli materyaller kullanıldı, konuya uygun kıyafet sınıf ortamında tanıtıldı, ortam ve aksesuarlara dikkat edildi (K3). "

Öğrencilerin gerçek hayatta yaşadıklarını kendi iç dünyalarına yansıttıkları farkında olunan bir durumdur. "...Bu yaştaki çocuklar somut işlemler döneminde olduğu için gerçekte hayatta kendi iç dünyasını bağdaştırabilirler (K4)."

Senaryolarda kültürel içerikler yer almıştır. "...Şaman taklidinin yapılması, kılıç kalkan oyununun oynanması, nevrüz ateşinin yakılması, halay çekilmesi ve türkülerin söylenmesi gibi etkinlikler ile öğrencinin ilgisi çekilmeye çalışılmıştır (K7)." "Tiyatrolaştırıp görsel bir ifadeye dökmemizdeki sebep çocukların konuya daha iyi odaklanmalarını sağladık (K9)."

Gerçek yaşamda kullanılacak bilgilere yer verildiği görülmüştür. "...Önceden belirlediğimiz parti liderlerimizin konuşma yapmalarına ve gerçek milletvekilleri gibi sınıfa vaatlerde bulunmalarına fırsat tanıdık (K12)."

Tablo 5. Senaryo Yazım Sürecinde Yararlanılan Kaynaklar

Tema	Kodlar	f
Araştırma eserler	Makale	1
	Ders kitabı	2
	Eğitim alan kitabı	1
	Ansiklopedi	1
	Dergi	1
Medya ve teknoloji	Gazete	2
	TV Haberleri	1
	İnternet	6
	Belgesel	1
Edebi ürünler	Röportaj	1
	Biyografi	2
	Yaşanmış hikâye	1
Kaynak kişiler	Öğretmen	1
	Akademisyen	1
Toplam		22

Tablo 5'e göre araştırma eserler temasında; ders kitabı (K1, K11), makale (K1), eğitim alan kitapları (K14), ansiklopedi (K5), dergi (K6), medya ve teknoloji temasında; internet (K4, K3, K6, K7, K8, K10), gazete (K2, K13), TV haberleri (K3), belgesel (K6), edebi ürünler temasında; biyografi (K11, K12), röportaj (K1), yaşanmış hikâye (K12), kaynak kişiler temasında; öğretmen (K12) ve akademisyen (K14) tercihi yapılmıştır.

Bazı adaylar sözlü tarih yöntemini kültürel bağlamda kullanmışlardır. "Sözlü tarih yöntemini kullanarak kültürümüzle ilgili bilgileri görüşmeler yaparak topladık (K1)."

Senaryolara gazete ve internet haberleri gibi kaynaklardan, günlük yaşamdan örnekler taşınmıştır. "Gazete haberlerini de ders içinde yararlanarak gazeteleri okuyarak öğrencinin günlük hayatla bağdaştırma ve

gazetede ki bilgiler hakkında ders anlatımı esnasında yararlanarak dersin içeriğini zenginleştirmeyi düşündük." (K2) "Aylan bebeğin hayatına nereli olduğuna nasıl bir hayat sürdüğüne bu olayların neden bu raddeye geldiğine internet aracılığı ile haberlerden bu bilgilere ulaştık (K3)." "Yaşanmış hikâyelerden ve oynanmış oyunlardan esinlenerek senaryo kurgulandı (K12)." "Tüketici haklarının ihlal edilmesi durumunda nerelere başvurulması gerektiğine araştırdık. Bu bilgilere internet kaynağı aracılığı ile ulaştık (K7)." "Oyların sayılması sırasında geçerli ve geçersiz oyların hangi kriterler dâhilinde değerlendirildiğini araştırdık. Bu bilgilere gazete ve televizyon haberlerinden ulaşmaya çalıştık (K13)."

Konu bütünlüğüne önem verilmiştir. Çocuğa görelilik ilkesine dikkat edilmiştir. "Bütünlüğe önem verildi (K9)." "Kavram haritası nasıl oluşturulur, oluşturulması aşaması ve nasıl çocuğa göre olması gerektiği bilgilerine ihtiyaç duyduk. Bu bilgilere de ilkökul öğretmenlerinde ve akademisyenler ve sosyal bilgiler kaynaklarından yararlandık (K14)."

Örnekler sıra ile aşağıda sunulmuştur:

K1: Akademik çalışmalardan, makalelerden, MEB ders kitaplarından yararlanarak bilgilere ulaştık. Ayrıca sözlü tarih yöntemini kullanarak kültürümüzle ilgili bilgileri görüşmeler yaparak topladık.

K3: Aylan bebeğin hayatına nereli olduğuna, nasıl bir hayat sürdüğüne, bu olayların neden bu hale geldiğine internet aracılığı ile haberlerden bilgilere ulaştık.

K4: Sade açık ve anlaşılır bir dil kullanmaya çalıştık. Kavramların öğrencilere nasıl verilmesi gerektiğini araştırdık. İnternet yardımı alarak ve fikir etkileşiminde bulunarak hazırladık.

K6: Daha önce okuduğum kitaplardan teknoloji ile ilgili edindiğim bilgiler doğrultusunda zihnimde bir takım olaylar şekillendi ve bunları bir düzene soktum, diğer bilgilere ulaşmak içinde dergi okuyup, belgesel izledim. Daha sonra arazi çalışması yaptım.

K7: Bu senaryoda tüketici haklarının ihlal edilmesi durumunda nerelere başvurulması gerektiğini araştırdık bu bilgilere internet kaynağı aracılığı ile ulaştık.

K8: Padişahın hayatlarıyla ilgili kitaplarda, internet siteleri ve kütüphanelerden faydalandık.

K11: Ünlülerin biyografi bilgilerine ihtiyaç duyduk ve çocukların seviyesine SB 4. sınıf kitaplarından ve özel öğretim yöntemleri kitaplarından yararlandık.

Tablo 6. Anlatım Biçimi ve Anlatım Araçları

Tema	Kod	f
Dil	Açık	2
	Anlaşılır	1
	Sade	2
	Öğrencinin anlayacağı dil	1
Yöntem	Problem çözme	3
	Beyin fırtınası	2
	Düz anlatım	1
	Örnek olay	1
	Kavram analizi	1
İçerik	Olay örüntüsü	2
	Kültürel arka plan	2
	Tarih bilgisi	1
	Tarihsel empati	1
	Sahne Sanatları	1
Edebi ürünler	Âşıkların şiirleri	1
	Türkü	1
	Hatıratlar	1
	Hikâyeler	1
	Biyografiler	1
	Şiirler	1
	Mani	1
	Mektup	1
	Toplam	29

Tablo 6'ya göre adaylar senaryonun yazımında anlatım biçimi ve anlatım araçları olarak dil temasında; açık (K1), (K4), sade (K1, K4), anlaşılır (K1) ve öğrencinin anlayacağı dil (K1), yöntem temasında; problem çözme (K1, K2, K12), beyin fırtınası (K1, K12), düz anlatım (K2), örnek olay (K2), kavram analizi (K2), içerik temasında; olay örüntüsü (K5, K10), kültürel arka plan (K6, K7), tarih bilgisi (K6), tarihsel empati (K6), sahne sanatları (K7), edebi ürünler temasında; aşıkların şiirleri (K7), türkü (K7), hatıratlar (K8), hikâyeler (K8), biyografiler (K8), şiirler (K9), mani (K9), mektup (K10) kullanılmıştır.

Öğretmen adayları için açık, sade ve yalın bir dil kullanmak önemli bir husustur. "Açık anlaşılır ve yalın bir anlatımın olmasına dikkat ettik (K1)." Öğrencilerin rolleri fark etmeleri sağlanmıştır. "Verdiğimiz bilgilerle konularla ne kadar iç içe olduğumuzu göstermek için öğrencilerin gün boyunca ne yaptıklarını sorguladık ve konudaki rollerini fark etmelerini sağladık (K2)."

Kavram kargaşası ve kavram yanlışlığı örnekleri ele alınmıştır. "Gelişme kısmında öğrencilere kavram kargaşası ve kavram yanlışlığı örnekleri verdik (K3)." Olaylar belirli bir mantık çerçevesinde ele alınmıştır. "Senaryo yazım sürecinde akıcı, sade bir üslupla olayların akışını ve sıralamasını bozmadan olayları bir mantık çerçevesinde kaleme aldık (K4)." "Zaman, mekân, kişi, olay, oyuncu ve psikolojik durum, olay örüntüsü ve sahnelerin doğrusal ilerlemesine dikkat edilerek senaryonun biçimi oluşturulmuştur (K5)."

Ekonomik, sosyal ve coğrafi koşulların, bilimsel değişme ve gelişmelerin insan yaşamına etkileri özen gösterilen bir durumdur. "Bunun için ilk insanların mağaralarda yaşadığını göstermek istedim. Bu dönemde neden mağaralarda yaşadıklarını daha sonra insanlığın dönüm noktası olan ateşle tanışmaları ve bu ateşin teknolojiye katkısını anlatmak ve daha sonra tarım, hayvancılığın beraberinde getirdiği açlığın gidişi, tokluğun gelişi ve insanların açlığı düşünmemeleri sebebiyle teknolojik icatlara yoğunlaşmaları ve yaşadıkları yerleşim yerinde mimari yapılarına yansımalarını anlatmak istedim (K7)."

Âşıkların biyografi ve hatıratlar değerlendirilmiş, türküler incelenmiştir. "Senaryo kurgulanırken Ercişli Emrah'la ilgili hatıratlara ve hikâyeler değerlendirilmiştir. Ayrıca Ercişli Emrah'a ait olduğu ya da kendisinin seslendirdiği düşünülen türkülerde incelenmiştir. Bunlar veri haline getirilmiş ve senaryo bir biyografi aktarımına dönüştürülmüştür (K8)."

Senaryoda öğrencinin bilgiyi kendisinin keşfetmesi ve bilgiye ulaşması sağlanmıştır. "...Doğru bildiklerinin üstüne ekleme, yanlışların ise düzeltilmesine imkan sunduk. Böylece öğrencilerin kendi başına bilgiye ulaşmasını sağladık (K12)."

Örnekler sıra ile aşağıda sunulmuştur:

K1: Açık anlaşılır ve yalın bir anlatımın olmasına dikkat ettik. Öğrencinin anlayabileceği bir dil kullanılarak giriş kısmında teorik bilgilere yer verdik. Gelişme bölümünde öğrencilere sorular sorarak beyin fırtınası yapmalarını saptadık. Dersin sonunda ise çeşitli etkinlikler yaparak öğrencilerde kavramların kalıcı olmalarını sağladık.

K3: Girişte; öğrencilerin ilgisini çekmeye çalıştık. Odak noktalarını oyunumuza çektik. Gelişme kısmında; öğrencilere kavram kargaşası ve kavram yanlışları örnekleri verdik. Sonuç kısmında; verdiğimiz kavramların açıklamasını yaptık.

K5: Zaman, mekân, kişi, olay, oyuncu ve psikolojik durum, olay örüntüsü ve sahnelerin doğrusal ilerlemesine dikkat edilerek senaryonun içeriği oluşturulmuştur. Bu sürece pedagojide dâhil edilmiştir.

K8: Senaryo kurgulanırken Ercişli Emrah'la ilgili hatıratlar ve hikâyeler değerlendirilmiştir. Ayrıca Ercişli Emrah'a ait olduğu ya da kendisinin seslendirdiği düşünülen türkülerde incelenmiştir. Bunlar veri haline getirilmiş ve senaryo bir biyografi aktarımına dönüştürülmüştür. Ercişli Emrah'ın normal hayatında kısa bir kesit ve sevdalisine, ailesine değinildikten sonra Ercişli Emrah'ın cepheye gidişine neden olan Milli Mücadele dönemi senaryonun giriş bölümünde işlenmiştir. Senaryonun gelişme bölümünde ise Ercişli Emrah'ın Milli Mücadeleye katılmak için ya da başına gelenler ailesine ve sevdalisine olan özlem türkülerle işlenmiştir. Sonuç bölümünde ise Ercişli Emrah'ın cephesindeki faaliyetleri okuduğu türküler işlenmiştir. Bölümün sonunda ise Ercişli Emrah'ın şahadeti ve askerlerinin buna üzüntüsü işlenmiştir.

K9: Senaryo yazım sürecinde etkileyciliğin ön planda olması ve dikkat çekilmesi için şiirlerle giriş yapıldı. Gelişme kısmında mani, mektup, hikâye ve türkü gibi edebi ürünlerden faydalanıldı. Sonuç kısmında gazi amcamızın kendi hayat hikâyesi anlattırarak verilmek istenen değer ve kazanımlar hedeflendi.

Tablo 7. Senaryoda Ele Alınan Problem

Tema	Kod	f
Kültürel	Eski yeni çatışması	1
	Değer aktarımı	1
Siyasal/hukuki	Aile ve toplum içinde hak ihlalleri	1
	Tüketici haklarıyla ilgili yaşanan sorunlar	1
	Vatandaşlık görevleri	1
Toplumsal	Teknolojinin toplumları etkilemesi	1
	Teknoloji bağımlılığı	1
	Medya okuryazarlığı	1
	Savaşların toplumsal ve psikolojik etkileri	1
Eğitimsel	Türk tarih bilgisi	1
	Tarihsel zaman kavramı	1
	Coğrafi bölge ile ilgili kavram yanılgıları	1
Toplam		12

Tablo 7'ye göre senaryolarda ele alınan problemler; kültürel temasında; eski yeni çatışması (K1) ve değer aktarımı (K8); siyasal/hukuki temasında aile ve toplum içinde hak ihlalleri (K5), tüketici hakları (K6), vatandaşlık görevleri (K13); toplumsal temasında teknolojinin toplumları etkilemesi (K6), teknoloji bağımlılığı (K9), medya okuryazarlığı (K9), savaşların toplumsal ve psikolojik etkileri (K4); eğitimsel temasında Türk tarih bilgisi (K12), tarihsel zaman kavramı (K7) ve coğrafi bölge (K14) ile ilgili kavram yanılgılarıdır.

Örnekler sıra ile aşağıda sunulmuştur:

K1: Eski-yeni çatışmasını ele aldık. Bu farklılaşmasının aslında eski yaşantılardan süre gelen yaşantıların devamı olduğunu ve süreç içinde değişimin olduğunu öğrencilerin görmesini sağladık. Bu problemi senaryoya işlerken süreç içinde değişimin öğrencilere aktarımı sağlandı.

K3: Öğrenci düzeyine uygunluğa dikkat ettik. Öğrencideki yanlış kavramların düzeltilmesi ve karşılıklı sohbet havasında vererek günlük yaşama endeksledik. Öğrencilerin dikkatini senaryo üzerinde probleme toplamaya çalıştık.

K12: Türk tarihini gelecek nesle aktarabilmek amacıyla kurgulamış olduğumuz senaryoyu öğrencilerimize kısa ve öz bir şekilde iletmeye çalıştık.

K9: Senaryoda ele aldığımız problem teknoloji bağımlılığı, teknolojiyi doğru ve yerinde kullanmaktır. Bu problemleri öğrencilere aktarırken teknolojiye körü körüne bağlanmış insanları

ve teknolojinin doğru ve yerinde kullanılmasıyla ilgili karikatürler ve videolardan yararlanarak zenginleştirdik.

K11: Ele aldığımız problem çocuklara verilen “şehitlere mektup” ödevinin çocuklar tarafından yazılamayıp dedeleri ve ninelerinden yardım istemeleri üzerine senaryoya işlendi.

Öğretmen adayları senaryolarında günlük yaşamdan sorunları ele almıştır (K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K13, K14, K15, K16). Bu bağlamda güncel olaylardan fikir almıştır (K2, K4). Kültürel konular geçmişten günümüze geleneklerin aktarımı sözlü tarih yöntemi ile ele alınmıştır (K3). Milli ve manevi değerlere dikkat edilmiştir (K5, K7, K10). Zaman kavramına, bilimsel ve teknolojik gelişmelere (K6, K8), kültürel konulara (K7, K11) yer verilmiştir.

Örnekler sıra ile aşağıda sunulmuştur:

K2: Gerçek hayatta yaşanan diyaloglarda yanlış anlaşılmaların, gölge oyunu ile kavramların düzgün hali öğretilmeye çalışılmıştır. Ayrıca güncel olaylardan fikirler alarak yeniden değerlendirdik.

K3: Senaryomuzdaki olayların günlük hayatımızda yaşadığımız olaylarla ilişkilendirdik. Senaryomuzda sözlü tarih tekniğini kullanarak büyüklerimizle görüşmeler yaptık ve bu kayıtları sınıf ortamında öğrencilerimizle paylaştık.

K4: Üretim, tüketim ve dağıtım konusu hayatımızda birçok yerde karşılaştığımız ve uyguladığımız konulardır. Okula gelmeden önce yaptığımız kahvaltı, markete ekmek almak için gitmemiz ve bahçeden topladığımız meyve ve sebzeler bunlara örnektir. Ayrıca günlük yaşamda sürekli yaptığımız bu aktiviteler monoton bir hal aldığı için birçoğumuz farkında değiliz. Bunların farkında olmak, yaşamak için konuyu günlük hayattan örnekler vererek anlatmayı ve bunları birkaç gazete haberinden yararlanarak anlatmayı uygun gördük.

K5: Senaryomuzdaki problem gerçek hayattan alıntıdır. Yaşanmış olan bir olayı gerçek hayattaki insanlığın kabul ettiği, evrensel ve manevi değerlerle ilişkilendirerek senaryomuzu gözler önüne sermek istedik.

K6: Gerçek olaylardan seçtik. Şöyle ki; sınıf dışı öğrenme ortamında ilk başta ilkel komünal dönemden başlayarak ilkel komünal dönemin özelliklerini uygulamalı gösterdik ve günümüz teknolojik seviyesine gelene kadar her aşama için ayrı ayrı uygulama yapıldı.

K7: Senaryomuzdaki problem gerçek olaylardan seçildi. Çünkü Nevruz Türklerin ilk defa demir dağıtımını eritmesinden dolayı ve her yıl Türki devletlerde kutlanması sebebiyle değerli bir bayram olması sebebiyle seçildi.

Tablo 8. Kazanımı Senaryoyla İlişkilendirme

Tema	Kodlar	f
Eğitimsel	Kavramları yerleştirme	2
	Oyunlarla ilişkilendirme	1
	Öğrenci merkezli eğitimle ilişkilendirme	1
	Biyografilerle ilişkilendirme	1
	Yapılandırmacı anlayışla ilişkilendirme	1
	Tarihsel olgu ve olaylarla ilişkilendirme	1
	Etkin vatandaşlık konuları ile ilişkilendirme	1
	Zaman ve kronoloji becerisi ile ilişkilendirme	1
Sosyal ve kültürel	Günlük hayattaki olaylarla ilişkilendirme	2
	Kültürel mirasla ilişkilendirme	2
	Coğrafi, siyasi ve ekonomik özelliklerle ilişkilendirme	2
Teknolojik	Bilim ve teknoloji ile ilişkilendirme	1
Toplam		16

Tablo 8'e göre senaryolar kazanımla ilişkilendirilirken kavramları yerleştirme (K1, K14), oyunlarla (K2), öğrenci merkezli öğretimle (K3), biyografilerle (K9), yapılandırmacı anlayışla (K5), tarihsel olgu ve olaylarla (K6), etkin vatandaşlık konuları ile (K3), zaman ve kronoloji (K2) ile ilişkilendirilmiştir. Sosyal kültürel olarak; günlük hayatla (K1, K14), kültürel mirasla (K2, K3), coğrafi, siyasi ve ekonomik özelliklerle (K7, K12) ilişkilendirilmiştir. Teknolojik olarak bilim ve teknoloji (K8) ile ilişkilendirilmiştir.

Örnekler sıra ile aşağıda sunulmuştur:

K1: Kazanımlarla ilgili kavramları etkinlikler içine yerleştirip öğrencinin anlayacağı şekilde ve bilişsel düzeyine uygun aktarmaya çalıştık. Öğrencilere kazanımdaki kavramları gerçek hayattaki olaylarla ilişkilendirerek öğrenmelerini sağladık.

K2: Kültür ve miras öğrenme alanı kazanımlarına uygun etkinlikler hazırlanarak senaryo ile ilişkilendirirdik. Aile birliğine önem vermeyi, kültürümüzün bir parçası olan öğrencilere aktardık. Zaman ve kronolojiyi algılamada oyunlar ile zaman ve değişim sürecini öğrencilerin algılamasını sağladık.

K9: Kazanımımızda Milli Mücadelenin önemi vurgulanmaktaydı. Biz de kahramanların biyografisinde yola çıkarak senaryoyu kazanımla bütünleştirdik.

Kazanımın senaryo ile ilişkilendirilmesi sürecinde bilişsel düzey ve özelliklere uygunluk dikkate alınmıştır. "Kazanımlarla ilgili kavramları etkinlikler içine yerleştirip öğrencinin anlayacağı şekilde ve bilişsel düzeyine uygun aktarmaya çalıştık (K1)."

Milli ve kültürel değerlere yer verilmiştir. "Aile birliğine önem verme kazanımını kültürümüzün bir parçası olan bayramlarımızı rol oynama tekniği ile öğrencilere aktardık (K2)."

Aktif öğrenme süreçlerini işe koşmaya dikkat edilmiştir. "Konu anlatımı için sorduğumuz öğrencinin aktif olmasını sağladık (K3)."

Türk kültürüne has kültürel, siyasal özelliklerin yer almasına dikkat edilmiştir. "Kazanımlardan yola çıkarak yaratıcı dramayla birlikte Türklerin kültürel, siyasal ve diğer özellikleri anlatıldı (K7)."

Milli mücadele konularının aktarılmasına dikkat edilmiştir. "...Biz de kahramanların biyografisinde yola çıkarak kazanımla bütünleştirdik (K9).", "Geçmiş döneme ait Türklerin yaşamış oldukları coğrafyayı, yaşayış biçimlerini, kahramanlıkla mücadelelerini görsel ve işitsel yollarla öğrenciye kazandırmayı hedefledik (K12)."

Öğretmen adaylarının STÖ uygulamasının "sonuç" değerlendirmesine ilişkin bulgular

Bu bölümde öğretmen adaylarının STÖ uygulamasının "sonuç" değerlendirmesine ilişkin görüşlerine ait bulgular sunulmuştur. Öğretmen adaylarının verdikleri cevaplara tablo 9 ve tablo 10'da yer verilmiştir.

Tablo 9. STÖ Süreci Sonunda Elde Edilen Mesleki Gelişme

Tema	Kodlar	f
Eğitimsel	Eğitsel hedeflerin senaryonun gerisinde kalmamasına dikkat etme	3
	Öğrencilerde farklı ilgi odaklarının olabileceğini dikkate alma	3
	Gerçek yaşamın ayrıntıları gözden kaçırmama	4
Sanatsal	Kurgu bütünlüğü senaryo ile uyumlu olması	3
	Güçlü bir senaryonun profesyonel ve gerçekçi bir sahne performansını etkileyebilirdiğinin farkedilmesi	1
	Senaryoda görselliğin ön plana çıkarılmasının gerekliliği	2
Toplam		16

Tablo 9'a göre süreç sonunda mesleki açıdan eğitimsel ve sanatsal boyutta gelişmeler ortaya çıkmıştır. Öğretmen adaylarının ifadelerine göre eğitimsel boyutta; eğitsel hedeflerin senaryonun gerisinde kalmamasına dikkat etme (K2, K4, K6), öğrencilerde farklı ilgi odaklarının olabileceğinin dikkate alma (K9, K10, K13), gerçek yaşamın ayrıntılarının gözden kaçırmama (K7, K11, K14, K13) hususlarının fark edildiği söylenebilmektedir. Sanatsal boyutta; kurgu bütünlüğünün senaryo ile uyumlu olması (K5, K11, K8), güçlü bir senaryonun profesyonel ve gerçekçi bir sahne performansını etkileyebilirdiğinin (K1) ve senaryoda görselliğin ön plana çıkarılmasının gerekliliğinin (K5, K10) fark edildiği söylenebilmektedir.

Tablo 10. STÖ Süreci Sonucu Bireysel Gelişme

Tema	Kodlar	f
Eğitimsel	Öğrenmede kalıcılık	5
	Motivasyon	1
	Kavramların somutlaştırılması	1
	Bilgi kazanma	1
	Eğlenerek öğrenme	1
	Yaşantı yoluyla öğrenme	2
	İlgiyi çekme	2
	Dikkati çekme	2
	Aktif öğrenme	1
	Mesleki yeterlilik	Mesleki rollerin gerçekleşmesi
Kültür aktarımı		1
Sorumluluk kazanma		1
İletişim becerisi		1
Tecrübe kazanma		1
Toplam		21

Tablo 10'a göre adayların uygulama sonucu bireysel gelişme; eğitimsel açıdan öğrenmede kalıcılık (K2, K10, K11, K14), yaşantı yoluyla öğrenme (K4, K14), ilgi (K5, K10), dikkati çekme (K10), motivasyon (K10, kavramların somutlaştırılması (K7), bilgi kazanma (K9), eğlenerek öğrenme (K11, aktif öğrenme (K13; mesleki yeterlilik açısından mesleki rollerin gerçekleştirilmesi (K2), kültür aktarımı (K3), sorumluluk kazanma (K2), iletişim becerisi (K3) ve tecrübe kazanma (K2) olarak yansıdığı söylenebilir.

Adaylar STÖ'nün öğrenme için eğlenceli bir yaklaşım olduğunu düşünmektedirler. "Senaryo temelli öğrenme yönteminde öğrenci eğlenceli bir öğrenim gerçekleşmiştir (K1)."

Öğretmenlik mesleğinin bu etkinlikle uygulaması mesleki yeterliliklerini geliştirmiş, heyecan katmış, öğrenmeden zevk almalarını sağlamıştır. "Uygulama süreci boyunca ders anlatırken öğretmen rolüne bürünmek ilerde yapacağımız mesleğin gerekçeleri ve hedefleri konusunda bizi heyecanlandırdı ki bundan dolayı zevk olarak anlattık (K2)."

Günlük yaşamda gerçekleşen herhangi bir kültürel etkinliğin bir yöntemle sınıf ortamına nasıl taşınabileceğine ilişkin bilgi ve tecrübe edinilmiştir. "Günlük hayattaki kültürel faaliyetleri bu yöntem yardımıyla öğrenciye aktarmamız öğrenmelerin gerçekleşmesini sağladı (K3)."

Etkili öğretime katkıda bulunmuştur. "Öğrencilerin artan bilgi birikiminin teknoloji ile aynı doğrultuda ilerlediği fikrinin öğrencilere uygulama sayesinde kazandırarak istendik davranışı oluşturduğu düşünüyorum (K6)."

"Senaryoda görselliği ön plana çıkararak öğrencilerde daha kalıcı bir yapılanma sağladık. Senaryoda etkili öğrenmelerini sağlayacak çalışmalar yapıldı. Yararları bilginin kalıcılığını artırdı. Öğrencilerin dikkatini çekti ve derse odaklanması sağlandı (K10)."

"Senaryo temelli öğrenme ile uygulama süreci daha çekici oldu. Çünkü burada pasif anlatıcı olmaktan ziyade daha etkin roller aldık (K13).", "...Bu öğrenme yoluyla çocuklar tüm duyu

organlarını öğrenme esnasında etkin bir şekilde kullanır. Bu sayede bilgiyi anlama ve anlamlandırma sürecine girer. Bu da öğrenmelerin daha kalıcı olmasını sağlar (K14)."

Sosyal bilgiler öğretmen adayları ile yapılan görüşmelerden adayların deneyimlerinden senaryo temelli öğrenmenin daha etkili yürütülmesi için bir takım öneriler talep edilmiştir. Bu doğrultuda aşağıdaki hususlar tesbit edilmiştir;

- Konuyla ilişkili, amacına uygun, verilmek istenen mesaj açıkça ifade edilmelidir. (K1, K5)
- Bütünsel düşünme sağlanmalıdır. (K1)
- Senaryolar olabildiğince sade ve öz, öğrencilerin kolay anlayabileceği tarzda olmalıdır. (K14)
- Gerçek dünya durumları, toplum kaynakları, otantik eser ve değerlerden yararlanılmalıdır. (K1)
- Senaryoya yönelik etkinlikler artırılmalıdır (K1).
- Birlikte (senaryo uygulamasına destek ders niteliğinde) drama eğitimi alınmalıdır (K7).
- Senaryonun her aşaması planlanmalıdır (K5).
- Senaryolar kazanıma ve amaca yönelik olmalıdır (K5).
- Senaryo hazırlarken kazanımla ile bağlantısına dikkat edilmelidir (K12).
- Senaryoya konu ana hatlarıyla aktarılmalıdır (K12).
- Senaryo öğrencilerin sıkılmamaları için neşeli ve öğretici bir ortamda paylaşılmalıdır (K12).
- Öğrencilerin kendi senaryolarını oluşturmalarına ve gerçekleştirmelerine imkân tanınmalıdır (K14)

Örnekler sıra ile aşağıda sunulmuştur:

K8. Kazanımların edebi ürünlerle sağlanması açısından senaryo yararlı ve etkili oldu. Kurgu bütünlüğünün senaryo ile sağlanmasının oldukça önemli bir konu olduğunu düşünüyorum.

K10. Senaryoda görselliği ön plana çıkararak öğrencilerde daha kalıcı bir yapılanma sağladık. Senaryoda etkili öğrenmelerini sağlayacak çalışmalar yapıldı. Bilginin kalıcılığını artırdı. Öğrencilerin dikkatini çekti ve derse odaklanması sağlandı.

K13. Senaryo temelli öğrenme ile uygulama süreci daha çekici oldu. Çünkü burada pasif anlatıcı olmaktan ziyade daha etkin roller aldık. Sınıfı da kattığımız senaryodaki süreç bilgilendirici ve zevkliydi. Kısa sürede olumlu sonuçlar aldık. Soyut olarak ifade ettiğimiz kavramların zihninde kalması senaryo temelli öğrenmeye göre daha azdır. Yapılandırıcı anlayışında destekleyicisi olması bir diğer destekleyici katkısıydı.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarında Senaryo Temelli Öğrenme ile teorik konuları gerçek sınıf uygulamalarına bağlayacak mesleki yeterliliklerde gelişme sağlamak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda "süreç" ve "sonuç" ile ilgili veriler toplanmış ve değerlendirilmiştir.

Öğretmen adaylarının STÖ uygulamasının “süreç” değerlendirmesine ilişkin bulgular incelendiğinde; Adayların senaryo içeriklerini oluştururken öğrenmede çoğunlukla “ilgi” ve “dikkati çekme” hususunu önde tuttukları, bunun yanı sıra yaşın özelliklerini dikkate aldıkları görülmüştür. Adaylarca yöntem olarak “video izleme” ve “oyun tabanlı öğrenme”; fiziksel koşullarda “ortam”, “aksesuar” ve “çevre”; müzik ve gösteri sanatları kapsamında “müzik” dikkate alınmıştır. Senaryoda öne sürülen kaynaklar ağırlıklı olarak sözel ve yazılı bilgilere dayalı tutulmuştur. Beceri olarak “yenilikçi düşünme” ve “Türkçeyi etkili doğru ve güzel kullanma” becerisi ön plana çıkmıştır. Bu özelliklerin örneğin, STÖ'nün ilgiyi çektiği, sınıf ortamının (Veznedaroğlu, 2005), eğitim yapılarının, fiziksel konfor koşullarının yeterliliğinin başarı üzerinde (Al-Şensoy ve Sağsöz, 2015); eğitsel oyun yönteminin öğrencilerin gelişimlerinde (Yıldız, Şimşek ve Ağdaş, 2017) ve dikkati çekmede (Özyürek ve Çavuş, 2016) etkili olduğu farklı araştırma sonuçlarında da elde edilmiştir.

Bu araştırma sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının kavramlara vurgu yaptığı, kavram ilişkilendirme düzeyini dikkate alarak konuları senaryoya yerleştirdiği söylenebilir. Öğrencilerin dikkatini çekmek için çeşitli yöntem ve materyaller kullanılmış, senaryolarda kültürel içerikler yerleştirilmiştir. Edebi içeriği zengin bir yaklaşım olarak senaryolar, kavramlar, kavramlara dayalı sahneler, şemalar ve anlam ağlarının yapılandırılması bakımından önemli araçlardır. Bilgi bu yapılandırmadan önemli oranda etkilenmektedir. Senaryo etkinliklerine dayanan deneyim, bireylere eğitim yaşantıları sağlar. Bu, bir tür kavramramsallaştırma çalışması niteliği de taşır. Kavram yapılandırma; dil becerileri ve sözcük öğretimi süreci, kavram geliştirme/kavram öğretimi alanının sunduğu kuramsal araçlardan beslenmektedir. Kavram gelişimi sürecinde bir takım yanlış ve temsil hatalarına düşmemek için; bilimsel kavramların, sözcüklerin ve sözcük öbeklerinin biçim, anlam ve kullanım bilgisine dayalı olarak bağlam içinde kazanımı gereklidir (Bozkurt, 2018). Bu çerçeveden bakıldığında adayların senaryo içeriklerini kavramlar açısından ele almasının oldukça önemli ve olumlu bir yaklaşım olduğu söylenebilir.

Eğitim sistemi her düzeyde bilgiyi öğretme ve sınamaya yöneliktir. Öğretme ve öğrenme, hızlı teknolojik gelişmelerin yaşandığı 21. yy.da bilgi, paylaşımının dinamik tamamlayıcısıdır. Yaratıcılık ve yenilikçilik, öğrenme ve öğretmenin özüdür. Hedefe zarar vermeden yapılan herhangi bir öğretim yöntemi, yenilikçi öğretim yöntemleri olarak düşünülebilir (Jayashree, 2017). Öte yandan gelecek neslin yetiştirilmesinde önemli bir fonksiyona sahip olan öğretmenlerde yenilikçi düşünme becerisinin gelişmiş olması beklenir. Sosyal Bilgiler öğretim programının kazandırmayı öngördüğü beceriler arasında (MEB, 2018) bulunan yenilikçi düşünme becerisinin önemi bu araştırma sonuçları da vurgulamaktadır. Adayların yenilikçi düşünmeyi senaryoda yansıtmayı tercih etmesi bunu desteklemektedir.

Araştırma eserler temasında ders kitabı, makale, eğitim alan kitapları, ansiklopedi, dergi, medya ve teknoloji araçları temasında; internet, gazete, TV haberleri, belgesel, edebi ürünler temasında; biyografi, röportaj, yaşanmış hikâye, kaynak kişiler temasında; öğretmen ve akademisyen tercihi yapılmıştır. Bazı adaylar edebi bir tür olarak sözlü tarih yöntemini senaryolara kültürel bağlamda yansıtmıştır. Senaryolara gazete ve internet haberleri gibi kaynaklardan günlük yaşamdan örnekler taşınmıştır. Milli Eğitim Şûralarında ders kitapları ile ilgili alınan kararlarda dil-anlatım özellikleri vurgulanmakta ve okuma becerisi kazandırma işlevlerinin altı

çizilmektedir. Ders kitaplarının yanı sıra internet gibi başka kaynaklara da ihtiyaç duyulmaktadır (Güzel ve Şimşek, 2012). Araştırmada sonuçlarında araştırma eserlerde ders kitaplarının kullanılması bu görüşü karşılar niteliktedir.

Adaylar senaryonun yazımında anlatım biçimi ve anlatım araçları olarak dil bağlamında; açık, sade anlaşılır ve öğrencinin anlayacağı dil olması, yöntem bağlamında; problem çözme, beyin fırtınası, düz anlatım, örnek olay, kavram analizine, içerik bağlamında; olay örüntüsü, kültürel arka plan, tarih bilgisi, tarihsel empati, sahne sanatlarına; edebi ürünler bağlamında; aşıkların şiirleri, türkü, hatıratlar, hikayeler, biyografiler, şiirler, mani, mektup kullanımına özen göstermiştir. Öğretmen adayları için açık, sade ve yalın bir dil kullanmak son derece önemli bir husustur. Kavram öğretiminine özen göstermek noktasında kavram kargaşası ve kavram yanlışları örnekleri ele alınmıştır. Olaylar belirli bir mantık çerçevesinde işlenmiştir.

Senaryolarda ele alınan problemler; kültürel bağlamda; eski yeni çatışması ve değer aktarımı; siyasal/hukuki bağlamda; aile ve toplum içinde hak ihlalleri, tüketici hakları, vatandaşlık görevleri; toplumsal bağlamda; teknolojinin toplumları etkilemesi, teknoloji bağımlılığı, medya okuryazarlığı, savaşların toplumsal ve psikolojik etkileri; eğitimsel bağlamda; Türk tarih bilgisi, tarihsel zaman kavramı ve coğrafi bölge ile ilgili kavram yanlışları olarak yer almıştır.

Öğretmen adayları senaryolarında çoğunlukla günlük yaşamdan sorunlar ve güncel olayları işlemiştir. Kültürel konularda, geçmişten günümüze geleneklerin aktarımı sözlü tarih yöntemi olarak ele alınmıştır. Milli ve manevi değerlere dikkat edilmiştir. Ayrıca zaman kavramına, bilimsel ve teknolojik gelişmelere, kültürel konulara yer verilmiştir. Adaylar tarafından senaryolar kazanımlarla ilişkilendirilirken; kavramları yerleştirme, oyunlarla, öğrenci merkezli öğretimle, biyografilerle, yapılandırmacı anlayışla tarihsel olgu ve olaylarla, etkin vatandaşlık konuları ile, zaman ve kronoloji ile ilişkilendirilmiştir. Sosyal kültürel olarak; günlük hayatla, kültürel mirasla, coğrafi, siyasi ve ekonomik özelliklerle, teknolojik olarak ise, bilim ve teknoloji ile ilişkilendirilmiştir. Bu süreçte bilişsel düzey ve özelliklere uygunluk dikkate alınmıştır. Milli ve kültürel değerler üzerinde durulmuştur. Zaman, süreklilik ve değişimin yansımalarına, milli mücadele konularının aktarılmasına özen gösterilmiştir.

Toplumsal ve eğitimsel sorunların dünya üzerinde değişen bir ivmeyle hareket etmesi, çözüm bulma arayışlarını her geçen gün çeşitlendirirken, öğretmenlerin yeni nesile bunları aktarması zorunlu bir durum olmuştur. Öğrencilere problem çözmenin basamakları deneyimlendirilirken; karikatür, pandomim, drama, fotoraf/resim, makale, öykü gibi materyal ve tekniklerin kullanılması aynı zamanda düşünmeyi sağlayarak sorgulamaya yönlendirerek ilgi çekici olabilir. Gazetelerden, dergiler, öğretmenlerin kendi çektikleri resimler, makaleler, hikâyeler nitelikli problem durumları oluşturabilirler (Baysal, 2005). Öğretmen adaylarının bu çalışmada sosyal bilgiler eğitiminin içeriğine has konuları kültürel, toplumsal, eğitimsel geniş ve zengin bir çerçeveden ele almaya yönelik deneyimleri düşünme becerilerini destekler niteliktedir. Piaget'e göre bilişsel gelişim biyolojik olgunlaşma, fiziksel çevre ile ilgili deneyim, sosyal çevre ile ilgili deneyim ve dengeleme olarak dört etmene bağlıdır (Schunk, 2014). Gelişimden bahsedilebilmesi var olan potansiyelin ortaya çıkarılması ve etkileşimin

gerçekleşmesine bağlıdır. İlaveten birey deneyim sürecinde toplumdan aktarılanlardan gelişir. Bilgi bireyin bilişsel sürecinden geçmiş olmalıdır. Yeni bir bilginin algılanması ile özümleme ve uyma işlevleri harekete geçmektedir (Ahioğlu-Lindberg, 2011). Bilişsel boyut, duyguları günlük yaşamda yaşanagelen temel farkındalık ve değerlendirme süreçleriyle ilişkilendirir. Bu farkındalık, kişi için işlerin nasıl yürüdüğüne ve genellikle nasıl olduğuna dair inançların belirlenmesinden oluşur. Bu değerlendirme süreçleri her zaman bir insanın günlük olaylarda meydana gelen olaylara atfettiği anlamlara bağlıdır (Garganté, Meneses ve Monereo, 2014). Senaryolarda adayların ifade ettiği bir takım önemli özelliklerin çoğunlukla günlük yaşamdan sorunlar ve güncel olaylardan seçilmesi algıyı ve potansiyeli etkileyerek bilişsel süreci harekete geçireceği söylenebilir. Nitekim birey çevreyle etkileşim halindedir. Bu etkileşim bireyleri sorgulamaya, elde ettiği verilerden bir değerlendirme yapmaya götürmektedir. Ele alınan problemlerin çok boyutluluğuna bakıldığında senaryolarda ele alınan problemlere ilişkin sorgulama süreci bu gelişme üzerinde etkili görülmektedir. Gerçekçilik, senaryo temelli öğrenme ve vaka incelemesi literatüründe sıklıkla dikkate alınan bir konudur. Öğrencilerin senaryolara çekilmesiyle orijinallik kendini gösterir. Diğer insanların bakış açılarını görme ve bunlara açık olma becerisinin, karşılaştıkları zorlukları takdir etme ve değerlendirme etmesinin etik düşünmenin kilit bir bileşeni olduğu bilinmelidir (Ribchester ve Healey, 2017).

Öğretmen adaylarının STÖ uygulamasının “sonuç” değerlendirmesine ilişkin bulgular incelendiğinde; Süreç sonunda mesleki, eğitimsel ve sanatsal boyutta gelişmelerin söz konusu olduğu ifade edilebilmektedir. Öğretmen adayları eğitimsel boyutta; eğitimsel hedeflerin senaryonun gerisinde kalmamasına dikkat etme, öğrencilerde farklı ilgi odaklarının olabileceğini dikkate alma, gerçek yaşamın ayrıntılarını gözden kaçırmama hususlarını önemsendiği söylenebilir. Sanatsal boyutta; kurgu bütünlüğünün senaryo ile uyumlu olması gerektiğinin, güçlü bir senaryonun profesyonel ve gerçekçi bir sahne performansını etkileyebileceğinin bilindiği ve senaryoda görselliğin ön plana çıkarılmasının gerektiğinin fark edildiği söylenebilir.

Adayların uygulama sonucu bireysel gelişme boyutları; öğrenmede kalıcılık, yaşantı yoluyla öğrenme, ilgi ve dikkati çekme, motive olma, kavramların somutlaştırılması, bilgi kazanma, eğlenerek öğrenme, aktif öğrenme, mesleki yeterlilik açısından; mesleki rollerin gerçekleştirilmesi, kültür aktarımı, sorumluluk kazanma, iletişim becerisi, deneyim kazanma olarak yansıdığı söylenebilir. Ayrıca adaylara göre STÖ'nün öğrenme için eğlenceli bir yaklaşımdır. Ayrıca yaklaşım, günlük yaşamda gerçekleşen herhangi bir kültürel etkinliğin bir yöntemle sınıf ortamına nasıl taşınabileceğine ilişkin fikir oluşturmuş ve etkili öğretime katkıda bulunmuştur.

STÖ yaklaşımında adaylarca motivasyonun vurgulanması oldukça önemli bir sonuçtur. Brophy'e (2004) göre; öğrencilerin öznel deneyimleri, özellikle de derse katılma istekleri ve öğrenme etkinlikleri bunun nedenleriyle ilişkilidir. Öğrenmeye yönelik motivasyon; temel olarak öğrencilerin, harcadıkları fiziksel çabanın yoğunluğu ya da harcadıkları zamanla sınırlanmaz, bir öğrenme aktivitesine bilişsel katılımın kalitesini ifade eder. Motivasyonel boyut, bir kişinin günlük yaşamda ve genel olarak yaşamda kendi kişisel hedef ve amaçlarını nasıl yönettiğine tepki olarak verdiği duyguları ve ruh halidir. Aynı zamanda motivasyonel boyut, belirli bir kişi için günlük hayatın bir eyleminin, hareket veya faaliyetinin önemini göz önünde bulundurmaya yardımcı olur

(Garganté, Meneses ve Monereo, 2014). Duygular, kim olduğumuzun ve nasıl hayatta kalacağımızın önemli bir parçasıdır. Duygular hem düşünceyi hem de davranışı etkileyen fiziksel ve psikolojik reaksiyonlarla sonuçlanan karmaşık his durumlarıdır (Cambria, Livingstone and Hussain, 2011). Bu toplam katkılardan bakıldığında çalışmada adayların ifade ettiği gibi STÖ'nün motivasyonun tanımında geçen pratik yararını güçlü bir şekilde yansıttığı ifade edilebilir.

Araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının STÖ uygulama sürecinde ortaya çıkan değerlendirmelerden STÖ uygulamasının niteliğine ilişkin verimlilik önerileri talep edilmiştir. Postholm (2012)'ye göre, pratikte yeni öğrenmenin oluşturulması için çeşitli faktörler önemlidir. Öğrenme, başlangıç noktası olarak, öğretme pratiğini almalıdır. Diğer bir husus ilgili eğitim içeriği ve uygulamaya açıklayıcı bir yaklaşım geliştirmelidir. Mevcut uygulama teorileri, sürekli bir keşif sürecinin başlangıç noktası olarak kapsama dâhil edilmelidir. Bir yıl veya daha uzun süren projelerin öğretmenlerin mesleki gelişimi üzerinde olumlu etkisi bulunmaktadır. Bu noktada, elde edilen önerilerin adayların deneyimleri sonucu ortaya konması STÖ'nün adaylar için olumlu ve çok yönlü bir mesleki gelişim sağladığı söylenebilir. Bu bağlamda adayların ifadelerinden ortaya çıkan görüşlere göre; planlama ve uygulama aşamalarına yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Planlama;

- Senaryolar kazanıma ve amaca yönelik olmalıdır.
- Senaryoya konu ana hatlarıyla aktarılmalıdır.
- Senaryolar olabildiğince sade ve öz, öğrencilerin kolay anlayabileceği tarzda olmalıdır.
- Senaryo hazırlarken kazanımla ile bağlantısına dikkat edilmelidir.
- Gerçek dünya durumları, toplum kaynakları, otantik eser ve değerlerden yararlanılmalıdır.
- Konuyla ilişkili, amacına uygun, verilmek istenen mesaj açıkça ifade edilmelidir.

Uygulama;

- Senaryoya yönelik etkinlikler arttırılmalıdır.
- Senaryo uygulamasına destek ders niteliğinde drama eğitimi alınmalıdır.
- Bütünsel düşünme sağlanmalıdır.
- Öğrencilerin kendi senaryolarını oluşturmalarına ve gerçekleştirmelerine imkân tanınmalıdır.
- Senaryo öğrencilerin sıkılmamaları için neşeli ve öğretici bir ortamda paylaşılmalıdır.

Öneriler:

Söz konusu araştırma sonuçlarına göre senaryo temelli öğrenme yaklaşımının uygulama sonuçlarına göre aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

- STÖ uygulamasında eğitimsel boyutta; eğitsel hedeflerin senaryonun gerisinde kalmamasına, öğrencilerde farklı ilgi odakları olduğuna, gerçek yaşamın ayrıntılarını gözden kaçırmama hususlarına dikkat edilmelidir.

- Sanatsal boyutta; kurgu bütünlüğünün senaryo ile uyumlu olmasına, güçlü bir senaryonun profesyonel ve gerçekçi bir sahne performansını etkileyebildiğinin göz önünde tutulmasına, görselliğin ön plana çıkarılmasına özen gösterilmelidir.
- Planlama açısından; Senaryolar kazanıma ve amaca yönelik olmalı, senaryoya konu ana hatlarıyla aktarılmalıdır.
- Senaryoların olabildiğince sade ve öz, öğrencilerin kolay anlayabileceği tarzda olmasına, içeriğin kazanımla ile bağlantısına, gerçek dünya durumları, toplum kaynakları, otantik eser ve değerlerden yararlanılmasına, verilecek mesaja dikkat edilmelidir.
- Uygulama açısından; STÖ etkinlikleri kullanılmalı, drama eğitimi alınmalı, öğrencilerin kendi senaryolarını oluşturması ve gerçekleştirmesine imkân tanınmalı, etkinlikler neşeli ve öğretici bir ortamda paylaşılmalıdır.

ETİK METNİ

"Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazar(lar)a aittir."

KAYNAKÇA

- Ahioglu-Lindberg, E.N. (2011). "Piaget ve Ergenlikte Bilişsel Gelişim". *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(1): 1-10.
- Al-Şensoy, S. ve Sağsöz, A. (2015). "Öğrenci Başarısının Sınıfların Fiziksel Koşulları ile İlişkisi". *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 16(3): 87-104.
- Aslan, S. (2019). "The Impact of Argumentation-Based Teaching and Scenario based Learning Method on The Students' Academic Achievement". *Journal of Baltic Science Education*, 18(2): 171-183.
- Aşçı, M. ve Kızılhan, P. (2009). "Educational Scenarios for the Next Two Decades in Elementary, Secondary, and Higher Education Curricula in Turkey". *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1): 77-87.
- ATEE-RDC19, (2003). "Scenarios for the Future of Teacher Education in Europe". *European Journal of Teacher Education*, 26(1): 21-36.
- Baysal, A. N. (2005). "Hayat Bilgisi/Sosyal Bilgiler Öğretiminde Probleme Dayalı Öğrenme için Problem Durumları Oluşturma". *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(4): 471-485.
- Berry, A. (2009). "Professional Self-Understanding as Expertise in Teaching about Teaching." *Teachers and Teaching*, 15(2), 305-318, DOI: 10.1080/13540600902875365.
- Bozkurt, Ü. (2018). "Kavram, Kavramsallaştırma Yaklaşımları ve Kavram Öğretimi Modelleri: Kuramsal Bir Derleme ve Sözcük Öğretimi Açısından Bir Değerlendirme". *Dil Dergisi*, 169(2): 5-23.
- Brophy, J. (2004). *Motivating Students to Learn*. New Jersey: Lawrence.

- Bullock, S. M. (2009). "Learning to Think Like a Teacher Educator: Making the Substantive and Syntactic Structures of Teaching Explicit Through Self-Study". *Teachers and Teaching*, 15(2): 291-304, DOI: 10.1080/13540600902875357
- Cambria, E., Livingstone, A. ve Hussain, A. (2011). The Hourglass of Emotions. In Esposito A. et al. (Eds.): *Cognitive Behavioural Systems*, LNCS 7403. (pp. 144-157). Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg.
- Cerrah Özsevgeç, L. ve Kocadağ, Y. (2013). "Senaryo Tabanlı Öğrenme Yaklaşımının Öğrencilerin Kalıtım Konusundaki Yanılgılarının Giderilmesi Üzerindeki Etkileri." *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (H. U. Journal of Education), 28(3): 83-96.
- Clark, R., (2009). Accelerating expertise with scenario based learning. Learning Blueprint. Merrifield, VA: American Society for Teaching and Development. <https://www.clarktraining.com/content/articles/ScenarioBasedLearning.pdf> adresinden 12.09.2019 tarihinde erişilmiştir.
- Elliott-Kingston, C., Doyle, O. P. E. ve Hunter, A. (2016). Benefits of Scenario-Based Learning in University Education. *Acta Hort. Proceeding of the XIX International Horticultural Congress on Horticulture: Sustaining Lives, Livelihoods and Landscapes*, 1126, 107-114, DOI: 10.17660/ActaHortic.2016.1126.13
- Errington, E. (ed). (2003). *Developing Scenario-Based Learning*. Palmerston North, New Zealand: Dunmore Press.
- Errington, E. (2009). "Being There: Closing the Gap between Learners and Contextual Knowledge Using Near-World Scenarios." *The International Journal of Learning*, 16(8): 585-594.
- Errington, E. P. (2011). "Mission Possible: Using Near-World Scenarios to Prepare Graduates For The Professions". *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 23(1): 84-91.
- Errington, E. (2019). As close as it gets: Developing professional identity through the potential of scenario-based learning. http://www.lifewideeducation.uk/uploads/1/3/5/4/13542890/c3._edward_errington.pdf. adresinden 12.09.2019 tarihinde erişilmiştir.
- Garganté, A. B., Meneses, J. ve Monereo, C. (2014). "Affective Dimension of University Professors about Their Teaching: An Exploration through the Semantic Differential Technique." *Universitas Psychologica*, 13(1): 161-173.
- Gülmez Güngörmez, H., Akgün, A. ve Duruk, Ü. (2016). "Senaryo Tabanlı Öğrenme Yoluyla Öğrencilerin Yansıtıcı Düşünme Becerilerinin Geliştirilmesi." *The Journal of Academic Social Science Studies*, 48, 459-475.
- Güzel, D., ve Şimşek, A. (2012). "Milli Eğitim Şûralarında Ders Kitapları". *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(23): 177-216.
- Hürsen, Ç. ve Gezer-Faslı, F. (2017). "Investigating the Efficiency of Scenario Based Learning and Reflective Learning Approaches in Teacher Education". *European Journal of Contemporary Education*, 6(2): 264-279.

- İlğan, A. (2013). "Öğretmenler için Etkili Mesleki Gelişim Faaliyetleri". *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Özel Sayı, 41-56.
- Jayashree, R. (2017). "A Study on Innovative Teaching Learning Methods for Undergraduate Students." *International Journal of Humanities and Social Science Invention*, 6(11): 32-34.
- Loughran, J. (2009). "Is teaching a discipline? Implications for teaching and Teacher Education." *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 15(2): 189-203, DOI: 10.1080/13540600902875290
- MacNaughton, G. ve Hughes, P. (2009). *Doing Action Research in Early Childhood Studies-A Step By Step Guide*. Berkshire, England: Open University Press.
- McIntyre, A. (2008). *Participatory Action Research*, SAGE Publications: United States of America.
- McNiff, J. ve Whitehead, A. J. (2002). *Action Research: Principles and Practice*, (2nd ed.). London, U. K.: Routledge.
- MEB (2018). Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı. <http://mufredat.meb.gov.tr>. adresinden 14.09.2019 tarihinde erişilmiştir.
- Misfeldt, M. (2015). "Scenario Based Education as a Framework for Understanding Students Engagement and Learning in a Project Management Simulation Game." *Electronic Journal of e-Learning*, 13(3): 181-1931.
- Özyürek, A. ve Çavuş, Z. S. (2016). "İlkokul Öğretmenlerinin Oyunu Öğretim Yöntemi Olarak Kullanma Durumlarının İncelenmesi". *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(15): 2157-2166.
- Postholm, M. B. (2012). "Teachers' Professional Development: A Theoretical Review". *Educational Research*, 54(4), 405-429.
- Proudfoot, D.E. ve Kebritchi, M. (2017). Scenario-Based Elearning and Stem Education: A Qualitative Study Exploring the Perspectives of Educators, (IJCRSEE) *International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education*, 5(1): 7-18.
- Punter, A. (ed.) (2007). *Mentor Development for Teacher Training a Scenario-Based Approach*. University of Hertfordshire School of Education, Hatfield: University of Hertford Press.
- Reason, P. ve Bradbury, H. (2008). *The Sage Handbook of Action Research: Action Research Participative Inquiry and Practice*, Sage: London.
- RitterRibchester, C. ve Healey, R. L. (2017). "Writing Effective Scenarios to Support the Development of the Ethical Thinking Skills of Undergraduate Students". *Journal of Further and Higher Education*, 43(1): 101-114, DOI:10.1080/0309877X.2017.1356915
- Schunk, D. H. (2014). *Öğrenme Teorileri-Eğitimsel Bir Bakışla*, (Çev: Muzaffer Şahin ve dğr.), İstanbul: Nobel Yayınları.
- Sorin, R. (2019). Scenario-based Learning: Transforming Tertiary Teaching and Learning. <https://researchonline.jcu.edu.au/30512/3/30512%20Sorin%202013.pdf>. adresinden 12.09.2019 tarihinde erişilmiştir.
- Stringer, E. T. (2007). *Action Research*. SAGE: USA.

- Temel, G. (2019). *Sinemada Senaryo Yaklaşımları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Uçak, E. (2018). "Çevre Dersinde Uygulanan Senaryo Temelli Öğrenmenin Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Akademik Başarılarına Ve Tutumlarına Etkisi". *Electronic Turkish Studies*, 13(19): 1867-1881.
- Veznedaroğlu, H. M. (2005). *Senaryo Temelli Öğrenmenin Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ve Özyeterlik Algısına Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yaman, B. (2005). Senaryo Tabanlı Öğrenme Yaklaşımına (STÖY) Dayalı Eğitimde Drama Yönteminin, İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarılarına Etkisi. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(2): 465-482
- Yaman, H. ve Süğümlü, Ü. (2009). "Dilbilgisi Öğretiminde Senaryo Tabanlı Öğrenme Yaklaşımının Etkililiği: Kelime Türleri Örneği". *Dil Dergisi*, 144, 56-73.
- Yıldız, E., Şimlek, Ü. & Ağdaş, H. (2017). "Eğitsel Oyun Entegre Edilmiş İşbirlikli Öğrenme Modelinin Öğrencilerin Fen Öğrenimi Motivasyonları ve Sosyal Becerileri Üzerine". *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 18(2): 37-54.